

Uiharni

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE LESNA SLOVENJ GRADEC GOZDARSTVO IN LESNA INDUSTRIJA N. SOL. 6

LETO XV — ŠTEVILKA 2

FEBRUAR 1983

POŠTNA PLAČANA

30 LET NOVE OPREME

V letu 1982 je naša temeljna organizacija NOVA OPREMA slavila trideset let svojega obstoja. Z ozirom na težjo gospodarsko situacijo in varčevalno leto so v Novi opremi skromno obeležili jubilej tovarne ob svečanosti, ki so jo priredili jubilarantom za deset, dvajset in trideset let delovne dobe in v mesecu decembru na zboru delavcev.

Tovarna oblazinjenega pohištva NOVA OPREMA Slovenj Gradec je bila ustanovljena kot obrtno podjetje z odločbo mestnega ljudskega odbora Slovenj Gradec v marcu 1952 s takratnim nazivom »Mestno sedlarstvo in tapetništvo« Slovenj Gradec. Leta 1954 je to podjetje spremenilo svoj naziv v obrtno podjetje »Oprema« Slovenj Gradec. Z odločbo občinskega ljudskega odbora

Delavski svet delovne organizacije je imenoval vršilce dolžnosti poslovnega odbora

HRABRO STERDIN, HUBERT DOLINŠEK, ANGELCA VRBNJAK in MIHAEL SAVINEK bodo od 20. 1. šest mesecev vodili našo delovno organizacijo.

Dogodki o izbiri predsednika in članov poslovnega odbora so več ali manj poznani, saj so razprave o kandidatih za vršilce dolžnosti, ki jih je predlagal izvršni odbor konference sindikata Lesne, potekale v vseh osnovnih organizacijah sindikata, Zveze komunistov in delavskih svetih temeljnih organizacij Lesne.

V Lesni smo morali pristopiti k takemu načinu kadrovanja poslovnega odbora, ker sta se na razpis prijavila le dva kandidata. Zaradi neuspelega razpisa in kritične gospodarske situacije so bili potrebni hitri in celoviti kadrovske ukrepi.

Delavski svet delovne organizacije je o vršilcih dolžnosti poslovnega odbora razpravljal na 5. seji, dne 19. 1. 1983.

V vseh temeljnih organizacijah so ocenili, da je nujno postaviti poslovni odbor, le da so imeli nekateri delegati pripombe na posamezne člane. V razpravi je bilo govora tudi o izvajanju funkcij poslovnega odbora, ki bodo sedaj nekoliko spremenjene.

HUBERT DOLINŠEK, dipl. ing. gozd. bo opravljal funkcijo člana poslovnega odbora za gozdarstvo,

ANGELCA VRBNJAK, oec., bo članica poslovnega odbora za poslovno informatiko in finance,

MIHAEL SAVINEK, oec., bo odgovarjal za področje lesarstva, razen del in nalog iz tehničnega področja, komercialne in blagovnih tokov ter bo član poslovnega odbora po položaju kot direktor TOZD Blagovni promet.

HRABRO STERDIN, ing. stroj., bo v okviru opravljanja funkcije predsednika glavno skrb posvetil utrditvi celotnega stanja Lesne, predvsem pa lesne industrije.

Vršilci dolžnosti poslovnega odbora za gozdarstvo, poslovno informatiko in finance in direktor TOZD Blagovni promet so naši dolgoletni sodelavci in poznani po svojih funkcijah in nalogah, ki so jih v Lesni opravljali, manj pa poznamo novo imenovanega vršilca dolžnosti, predsednika poslovnega odbora, zato ga želimo na kratko predstaviti.

HRABRO STERDIN je bil rojen 16. 1. 1927 v Lovrencu na Pohorju. Po poklicu je inženir strojništva. 30 let je opravljal odgovorna opravila na vodilnih mestih. V delovni organizaciji GORENJE — MUTA, tovarni poljedelskega orodja, kmetijskih strojev in li-varskih izdelkov, je dve mandatni dobi uspešno opravljal delovne naloge individualnega poslovnega organa. Pod njegovim vodstvom se je Gorenje-Muta razvilo v moderno tovarno.

Je družbenopolitično aktiven, zato je postal predsednik izvršnega sveta skupščine občine Radlje, v sedanjosti mandatni dobi pa je predsednik skupščine občine Radlje ob Dravi.

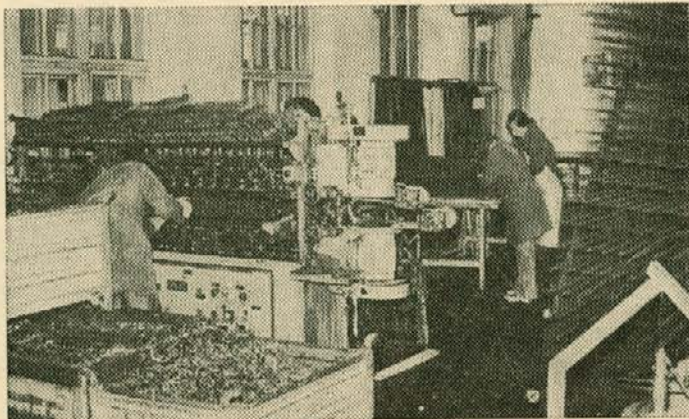
Poleg svojega dela opravlja še pomembne družbenopolitične funkcije. Je predsednik sveta za SLO in družbeno samozaščito, predsednik občinske statutarno-pravne komisije, vodja delegacije zbora občin za republiško skupščino, predsednik sveta koroških občin, član KO za kadrovska vprašanja pri občinski konferenci SZDL.

Za svoje aktivno delo je prejel več odlikovanj, javnih priznanj in nagrad.

I. Robnik

62390 RAVNE/KOROŠKEM

STUDIJSKA KNJIZNICA RAVNE

Obrat panel

Slovenj Gradec leta 1959 pa je bilo podjetje preimeno-
vano v industrijsko podjetje »NOVA OPREMA« Slovenj
Gradec ter razvrščeno v panogo 122 — lesne stroke.

Dejavnost je obsegala proizvode tapetništva, sploš-
nega mizarstva, zaščitnih sredstev in konfekcije, danes
pa so specializirani za oblazinjeno pohištvo, vzmetnice
in poliuretanske odlitke.

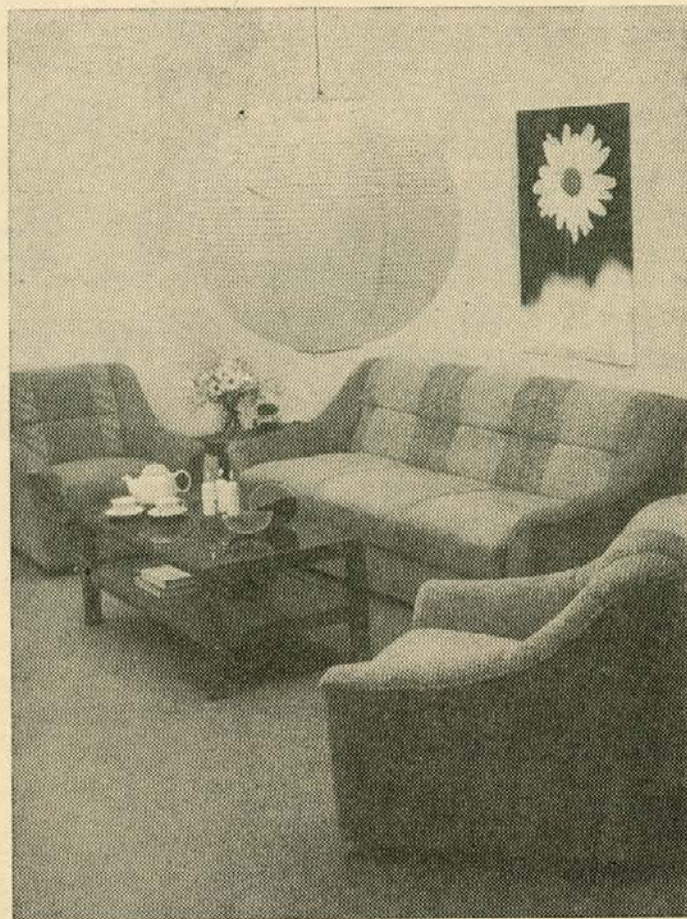
Ves čas je tekla proizvodnja v skromnih kasarniških
prostorih, ki so jih dobili od takratnega ljudskega od-
bora. Do danes so v teh prostorih uspeli adaptirati ne-
kaj prostorov in povečati skladiščne prostore. Uspehi
podjetja so bili vedno odvisni le od pridnega dela rok
vseh zaposlenih.

Svoje premoženje so tekom tridesetih let precej po-
večali. Prve podatke imajo za leto 1956. Od takrat pa
do danes so proizvodnjo povečali po vrednosti za okrog
500-krat, poslovni sklad za 5588-krat, druge sklade za
2331-krat, osebne dohodke pa le za 105-krat in število
zaposlenih za štirikrat.

K povečanim vrednostim je prispevala tudi inflacija,
vendar pa so produktivnost povečali z drobnimi tehno-
loškimi izboljšavami in opremljenostjo.

Nova oprema spada v Lesno od leta 1973, kjer danes
zavzema vidno mesto zaradi uspešnega poslovanja. Tre-

Garnitura lipa, najnovejši proizvod Nove opreme

Garnitura jupiter

ba je poudariti, da je v zadnjem času tudi največji iz-
voznik svojih proizvodov v okviru delovne organizacije
Lesne.

O izvoznih prizadevanjih Nove opreme bo v naslednji
številki Viharnika poseben članek.

Delavcem TOZD Nova oprema čestitamo ob jubileju!

Uredništvo

PRIMERJAVA USPEHA POSLOVANJA NOVE OPREME OD LETA 1956 DO LETA 1982

Zap. št.	Vrsta dohodka — sredstev	1956	Na zaposl.	1982	Na zaposl.	Povečano ×
1.	Realizacija (celotni dohodek)	805.220	12.018	400.000.000	1.360.544	497 ×
2.	Poslovni sklad (stanje)	15.460	231	86.388.633	293.839	5.588 ×
3.	Drugi skladi (stanje)	12.900	193	30.066.409	102.267	2.331 ×
4.	Povprečni osebni dohodki		111	11.659	11.659	105 ×
5.	Število zaposlenih	67		294		4 ×

Izhodišča za plan gozdarstva v letu 1983

Uvod

Osnova za sestavo letnega plana je samoupravni sporazum o temeljih plana SIS za gozdarstvo GGO Slovenj Gradec za obdobje 1981—85, ki je usklajen s samoupravnim sporazumom SIS za gozdarstvo SR Slovenije, gozdnogospodarskimi načrti enot in območnim gozdnogospodarskim načrtom ter resolucijo o temeljih plana in gospodarskega razvoja SR Slovenije za leto 1983 in samoupravnim sporazumom o temeljih plana DO LESNA Slovenj Gradec.

Gozdna proizvodnja

Za leto 1983 predvidevamo obseg proizvodnje v gozdovih GGO na nivoju, ki je predviden v samoupravnem sporazumu o temeljih plana SIS za gozdarstvo za leto 1985.

Obseg sečenj, blagovne proizvodnje in sortimentna struktura je obveza gozdarske proizvodnje na TOZD in TOK gozdarstva za leto 1983. Plan sortimentov na skupnem prihodku je vezan na hlodovino. Količina razreza drugih sortimentov, ki jih bodo žage razrezale v bodočem letu, so stvar posebnega dogovora.

Posebne obveznosti gozdarstva v 1983. letu so: proizvodnja in tekoča dinamična dobava 3-metrške hlodovine za izvoz žaganega lesa, 4,5-m hlodovina za TAM Maribor na podlagi sprejetega samoupravnega sporazuma, dobava furnirske hlodovine za Savinjo Celje, dolžine od 2,2 m navzgor in prilagajanje dolžin še ostalim sortimentom glede na tržne zahteve.

Predvidena stopnja rasti cen gozdnih sortimentov še ni znana in bo usklajena s politiko cen v gozdarstvu SR Slovenije. Za doseg večjega dohodka je treba nujno povečati skupna prizadevanja gozdarstva in primarne predelave za boljše izko-

riščanje surovine, za proizvodnjo vrednejših sortimentov žaganega lesa, za povečani obseg predelave žaganega lesa na žagah, za povečani izvoz in za boljšo kvaliteto hlodovine.

S srednjeročnimi plani in letnim planom za leto 1983 dogovorjena porazdelitev gozdnih sortimentov je obveza vseh TOZD in TOK gozdarstva. Vse proste dobave izven DO LESNA morajo biti predhodno usklajene v gozdarskem sektorju in potrjene v KPO.

V letu 1983 predvidevamo tudi povečani izvoz bukove oblovice v skupni količini 3000 m³. Končni obseg izvoza bukove oblovice bo odvisen od pridobljenega soglasja in uskladitve v okviru gozdarstva Slovenije.

Predvidena je tudi nova proizvodnja bukovih pragov, za kar bomo porabili 300 m³ bukove oblovice.

Povečali bomo tudi izvoz tramičev na 2000 m³. Predelava drobnega tehničnega lesa na CLS v Otiškem vrhu in na MELES v Radljah ostane na planiranem obsegu. Storitve je potrebno vse za izboljšanje kvalitete izdelanih sortimentov in za večjo stopnjo izkoristka surovine.

Vlaganja v gozdove

Izvedba plana proizvodnje in odaje gozdnih sortimentov je neposredno vezana na potrebni minimalni obseg vlaganj v gozdove — biološka in tehnična vlaganja — in nujne investicije v opremo in delovne

priprave. Pri tem bomo posebno pozornost namenili rednemu in investicijskemu vzdrževanju in s tem zagotovili potrebno obnavljanje zgrajenih objektov.

Program vlaganj v gozdove je v skladu s srednjeročnim planom SIS za gozdarstvo GGO Slovenj Gradec.

Vire financiranja bioloških vlaganj po TOZD in TOK gozdarstva predstavljajo zbrana sredstva biološke amortizacije v letu 1983. Ta bodo koriščena za gozdnogojitvena dela v višini 66 %, za urejanje gozdov v višini 13 %, za znanstvenoraziskovalno delo in druge namene v višini 11 % in za stroške odkazovanja v višini 10 %.

Težišče gozdnogojitvenih vlaganj je na negi gozdov, obnova gozdov obsega le 13 % po površini in 23 % po vloženih sredstvih. Izhodišče za stroške dela gozdnogojitvenih vlaganj je strošek za delovni dan v višini 2500 din in strošek sadik po ceni drevesnice Mengeš in znaša z ozirom na strukturo sadik v povprečju 7 din za sadiko.

Program bioloških vlaganj bo sestavljen v TOZD in TOK gozdarstva in po revirjih. Obvezna osnova bioloških vlaganj so gospodarski načrti gozdnogospodarskih enot in detajlni gozdnogojitveni načrti po objektih. S tem bo zagotovljena ustrezna strokovna kakovost in racionalnost gozdnogojitvenih vlaganj.

Minimalni obseg izgradnje gozdnih komunikacij je predviden v obsegu srednjeročnega načrta SIS za gozdarstvo GGO Slovenj Gradec in znaša:

	fizični obseg v km			vrednostni obseg v 000 din		
	DS	ZS	skupaj	DS	ZS	skupaj
novogradnje	12,9	18,2	31,1	15.480	18.200	33.680
rekonstrukcije	5,0	8,0	13,0	5.000	6.400	11.400
skupaj	17,9	26,2	44,1	20.480	24.600	45.080

Predvideni viri financiranja izgradnje gozdnih komunikacij:

— lastna sredstva	33 %
— združena sredstva porabnikov	44 %
— sredstva SIS za gozdarstvo SRS	8 %
— krediti TKB	15 %

Za investicijsko vzdrževanje predvidevamo porabo sredstev v višini 60 % minimalne amortizacije. Za redno vzdrževanje pa predvidevamo porabo sredstev v obsegu 40 % minimalne amortizacije. V prihodnjem letu bomo posebno pozornost posvetili razvoju vzdrževanja gozdnih prometnic in boljšemu načrtovanju ter izpopolnjevanju tehnologije vzdrževanja in izgradnje gozdnih cest. Bolj obremenjene gozdne ceste bomo s sredstvi investicijskega vzdrževanja tudi kvalitetno izboljševali. Izgradnja gozdnih vlak je nadrobno opredeljena v sečno spravih načrtih za posamezna sečišča. Načrtovanje oziroma projektiranje gozdnih prometnic, vključno z vlakami, bodo izvajali delavci TOZD in TOK gozdarstva v sodelovanju in pod strokovnim vodstvom delavcev projektivnega oddelka gozdarskega sektorja LESNE.

Pri urejanju gozdov bodo terenska ureditvena dela izvajana na območju družbenih gozdov TOZD Gozdarstvo Radlje, občina Radlje. Kabinetno delo pa bo zajelo izdelavo gozdnogospodarskih načrtov Smrekovec, Radlje levi breg — ZS, Radlje desni breg — ZS in območni gozdnogospodarski načrt. V letu 1983 bodo izdelane gozdnogospodarske karte na novih osnovah TNT, merila 1 : 10.000 za občino Ravne na Koroškem in še preostali del občine Slovenj Gradec. Število zaposlenih ostane v obsegu iz leta 1982, skupni stroški pa bodo v okviru 13 % načrtovane biološke amortizacije.

Centralno lesno skladišče Otiški vrh in MELES Radlje

Politika pri manipulaciji, lupljenju in krojenju gozdnih sortimentov na skladiščih v Otiškem vrhu in Radljah ter v Mušeniku bo enotna za celo gozdnogospodarsko območje in bo tudi v letu 1983 enaka kot je bila v preteklem 1982. letu. Posebno skrb bomo posvetili ohranitvi kvalitete gozdnih sortimentov, pravilni strokovni manipulaciji in kvalitetnemu

lupljenju ter čimboljše izkoriščanju gozdnih sortimentov. Dosledno bomo izpolnjevali sprejete obveze pri oddaji gozdnih sortimentov potrošnikom. Skrbeli bomo tudi za to, da bo čim manj navzkrižnih prevozov in da bodo stroški podaljšanih prevozov zmanjšani na najmanjšo možno mero.

Za centralno skladišče Otiški vrh bo v letu 1983 izdelan program rekonstrukcije in obnove vseh treh obstoječih linij. Montirana bosta nova lupilna stroja in obnovljeni podajalni mizi. V okviru razpoložljivih investicijskih sredstev bomo modernizirali profilno linijo in izboljšali izkoristek lesa pri proizvodnji.

Transportna in servisna dejavnost

Realizacija prevozov in spravila gozdnih sortimentov bo količinsko usklajena s proizvodnim planom sečnje in spravila lesa. S 26 kamioni s 384 tonami nosilnosti bomo v 6240 delovnih dnevih prevozili 220.000 m³ gozdnih sortimentov in pri tem opravili 4.840.000 tkm na povprečni prevozni razdalji 22 km.

S tremi traktorji Fiat in 14 traktorji IMT in dvema večbobskimi žičnimi žerjavi bomo v 3700 delovnih dneh opravili spravilo in izvele 74.000 m³ gozdnih sortimentov, s povprečnim dnevno učinkom 20 m³ na 600-metrski pravilni razdalji. Pri splošnih prevozih bo zaposlenih 12 kamionov, ki bodo opravili 6.000.000 tkm v 4600 delovnih dneh.

Avtomehanični servisi bodo opremljeni za potrebe lastnega prevoznega in spravilnega parka. Še nadalje si bomo prizadevali za hitro in kvalitetno vzdrževanje in popravilo kmetijskih strojev. Skupno bo v mehanični delavnici opravljenih 44.500 delovnih ur, od tega 50 % za potrebe lastnega strojnega parka in 50 % za eksterne naročnike. Pri servisu motornih žag bo opravljenih 3700 delovnih ur za TOZD gozdarstva in za kmete — gozdne posestnike. Elektroservisna dejavnost bo opravljena v obsegu 5600 delovnih ur. Pri lastni proizvodnji smučarskih vlečnic načrtujemo izdelavo štirih vlečnic tipa Ciciban, 6 vlečnic tipa Pionir 13 in 5 vlečnic tipa Pionir 45 ter izdelavo 5 večbobskih žičnih žerjavov za potrebe gozdne proizvodnje. Delo bo opravljeno v 28.000 delovnih urah.

Predvidene investicije v enostavno reprodukcijo oziroma v obnovo transportnih naprav so sledeče:

3 kamioni TAM 170 z opremo	12.600.000 din
4 traktorji IMT 560 z opremo	3.400.000 din
2 traktorja Fiat 506 z opremo	2.000.000 din
2 večbobska žična žerjava	4.000.000 din
1 posebno orodje TAM	700.000 din
2 varilna aparata obnova kamionov	160.000 din
MAN z opremo vzdrževanje stavb in naprav	10.000.000 din
	3.000.000 din

Viri financiranja naštetih investicij so minimalna in pospešena amortizacija in blagovni krediti dobaviteljev.

Boljše poslovanje in povečano produktivnost pri transportni in servisni dejavnosti bomo dosegli z boljšo organizacijo dela, z izdelavo mesečnih dinamičnih planov, s kvalitetnim in sprotnim vzdrževanjem gozdnih prometnic, z rednim in kvalitetnim vzdrževanjem vseh transportnih naprav, z uvedbo gibljivega delovnega časa in morebitno uvedbo 1,5-izmenskega dela v kritičnih mesecih pri prevozih in vzdrževanju naprav, z uvajanjem stimulativnejšega načina nagrajevanja.

Gradbena dejavnost

Osnova za proizvodni plan TOZD Gradnje je pravočasno sprejet investicijski plan TOZD in TOK gozdarstva in TOZD lesarstva v DO LESNA. Proste in razpoložljive proizvodne kapacitete po pokritju vseh potreb znotraj LESNE bodo izkoriščene z dodatnim pridobivanjem dela izven DO LESNA. Sistem obračunavanja storitev ostaja nespremenjen v primeri z letom 1982.

V gradbeni dejavnosti predvidevamo naslednje investicije:

— greder	4,5 mio din
— kopač rovov	3,5 mio din
— 2 kompresorja	2,5 mio din
— 3 kombiji za prevoz razstreliva	1,5 mio din
— kombi TAM	0,7 mio din
— ureditev skladišča razstreliva	0,6 mio din
— drobna mehanizacija in oprema	0,7 mio din

Varstvo pri delu za celotno gozdarsko dejavnost

V naslednjem letu moramo še nadalje zmanjševati število nesreč in poklicnih obolenj. To bomo dosegli:

- z uvajanjem nove, sodobnejše varstvene opreme,
- z dopolnjevanjem in preudejanjem delovnih postopkov,
- z boljšo organizacijo dela,
- z odpravljanjem najpogostejših vzrokov za nastanek nesreč in
- z dodatnim izobraževanjem delavcev iz varstva pri delu.

Za vsak TOZD in TOK gozdarstva bomo posebej izdelali program aktivnosti iz varstva pri delu z ozirom na njihove specifične razmere in delovne pogoje. Še posebej bomo skrbeli, da bo tudi v TOK gozdarstva delo gozdnih posestnikov varno. Z izobraževanjem gozdnih posestnikov za delo in varnejše postopke pri sečnji in spravilu ter s prizadevanjem za varno opremo traktorjev

bomo dosegli tudi v zasebnem sektorju večjo varnost in s tem manj nesreč pri delu v gozdu.

Prizadevali si bomo, da bodo izpolnjene tudi zahteve, ki jih določa samoupravni sporazum o minimalnih življenjskih in delovnih pogojih delavcev gozdarstva v SFRJ. Pri tem bomo posebej skrbeli za prevoz na delo, za nastanitev delavcev, ki se ne vozijo dnevno domov, za urejeno družbeno prehrano, za ustrezni delovni čas in za to, da delo z motorno žago ne bo prekoračeno, za osebno varstveno opremo, za pravočasno zdravstveno varstvo delavcev in za izobraževanje in kulturno dejavnost delavcev.

Delitev osebnih dohodkov in razporejanje dohodka ter čistega dohodka

Razporejanje dohodka in čistega dohodka in oblikovanje sredstev za osebne dohodke bo v skladu s predvidevanji družbenega dogovora.

Osebna aktivnost je v teku v okviru splošnega združenja gozdarstva, da bi se pri težkih fizičnih delih v gozdarstvu upoštevali posebni pogoji in da se upošteva specifičnost pridobivanja dohodka v gozdarstvu. Končni dogovor bo usklajen v okviru gozdarstva Slovenije.

Na področju uvoza opreme delovnih priprav in rezervnih delov ter reprodukcijskega materiala za potrebe gozdarstva še ni vse jasno. Tudi gozdarska dejavnost v našem območju se bo na tem področju prilagajala zakonskim predpisom, ki bodo v letošnjem letu pripravljeni in sprejeti, in dogovorom znotraj DO LESNA Slovenj Gradec.

Z dobro organizacijo dela, z doslednim načrtovanjem vseh delovnih pripomočkov in opravil, z boljšim izkoriščanjem delovnega časa, vestnim in varčnim delom, bomo vsi delavci v gozdarski dejavnosti prispevali k stabilizaciji gospodarjenja v LESNI in naši domovini.

H. Dolinšek — I. Potočnik

Janko Sovinc

delegat 9. kongresa ZSJ

Od kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, ki je bil od 11. do 13. novembra lani, je minilo že več kot dva meseca. O tem, kako so potekale priprave na kongres in kako smo začeli uresničevati sprejeta stališča in sklepe kongresa nam pripoveduje naš delegat Janko Sovinc:

»Ko sem zvedel, da sem predlagan za delegata 9. kongresa Zveze sindikatov Jugoslavije, sem pričakoval, da bom bolj vključen v dogajanja pred kongresom. V Lesni je bil sicer organiziran skupni sestanek z delegati kongresov, kar pa je bilo tudi vse. Na sestanek z delegati v okviru občin nisem bil pravočasno povabljen, zato se ga tudi nisem udeležil. Lahko bi rekel, da ni bilo prave povezave med osnovnimi organizacijami in delegati, čeprav vem, da so se v predkongresnem obdobju odvijale določene aktivnosti v Lesni. Sindikat je v naši delovni organizaciji dokaj aktivna organizacija. Posebno v tem mandatnem obdobju smo obrav-

navali veliko perečih vprašanj, sprejemali sklepe in organizirali akcije. Ne vem pa, zakaj toliko sklepov ostane neizvršenih. Kolikokrat smo se sestajali in obravnavali vprašanje nagrajevanja po delu, sprejemali sklepe, določevali roke, iz tega pa še vedno ni nič. Velikokrat se stvari v praksi odvijajo čisto po drugi poti, kot pa sklenemo.

Na kongresu so bila obravnavana vprašanja o vlogi in mestu delavca v združenem delu, pri odločanju o najpomembnejših gospodarskih in socialnih stvareh. Škoda, da nismo bili bolj pripravljeni, ker imamo tudi mi v Lesni probleme, o katerih bi lahko govorili na kongresu, npr. težko fizično delo gozdarjev, benificirana delovna doba za voznike tovornih vozil in traktorjev itd.

Menim, da te stvari sami prepočasi rešujemo. Če pomislim samo na primer ureditve družbene prehrane v letošnjem letu. Vse leto smo vedeli, da moramo družbeno prehrano urediti tako, da ne

Janko Sovinc

bomo več koristili blagovnih bonov. Prišel pa je januar, pa nismo uredili ničesar. Za ta mesec nismo dobili ne bonov, ne denarnega nadomestila.

S sklepi in zaključki kongresa so bile sprejete pomembne rešitve iz vseh področij življenja in dela delavcev v združenem delu, vsi pa smo odgovorni, da jih bomo dosledno upoštevali in izvajali v praksi, kar je danes še posebno pomembno.

Janko Sovinc je delavec TOZD Gozdarstva Slovenj Gradec. Opravlja naloge in opravila sekača od leta 1977 dalje, vsa ta leta pa aktivno dela v osnovni organizaciji sindikata v TOZD in tudi v drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Ida Robnik

INOVATORJI V TOZD NOVA OPREMA

V mesecu novembru lanske leto se je na Novi opremi sestala komisija za inventivno dejavnost in obravnavala prijavljene in že izvedene tehnične izboljšave svojih sodelavcev: Antona Vocovnika in Jožeta Potočnika, Robija Kranjca in Adija Primožiča.

Anton VOCOVNIK in **Jože POTOČNIK** sta prijavila tehnično izboljšavo na elementu za krivljenje spirale na pletilnem stroju Fides. Krivljenje spirale je sedaj precej bolj sigurno, vendar še ni stoddostno, zato se problem rešuje še naprej.

Ker gospodarsko korist, nastalo s to izboljšavo, ni možno točno ugotoviti, je komisija inovatorjema dodelila na osnovi 35. člena samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti, enkratno nagrado v višini 1.000,00 din.

Robi KRANJC je prijavil dva izuma in sicer napravo za lažje odkrivanje napak na stroju Mamut in napravo za preizkušanje relejev. Z uporabo teh naprav so se zmanjšali zastoji v proizvodnji in potreba uvo-

ženih delov. Komisija je predlagala, da se dodeli Kranju Robertu na osnovi 35. člena samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti enkratna nagrada v višini 2.000,00 din.

Adi PRIMOŽIČ je izdelal napravo za sekanje rozet blaga za gume in stroj za preoblačenje blazin.

Z novo napravo za izdelavo gumbov bo znašal enoletni gospodarski prihranek 33.913,00 din. Komisija je predlagala, da se Primožiču dodeli enkratna nagrada v višini 1.945,60 din, ki je izračunana na osnovi 34. člena samoupravnega sporazuma o inventivni dejavnosti. Komisija je ugotovila, da stroj za preoblačenje blazin ni nova rešitev, ampak kopija starega stroja, zato za to rešitev Primožič ne prejme denarne nagrade. Takšni primeri prizadevnosti pa so pohvale vredni in si jih v Novi opremi želijo še več.

Vir: zapisnik sestanka komisije za inventivno dejavnost
I. Robnik

PRAVNE AKTUALNOSTI

Prenašanje letnega dopusta v naslednje leto

Na podlagi sprememb in dopolnitev zakona o delovnih razmerjih (Ur. list SRS, št. 27 — 1348/82) je možno s spremenjenim 96. členom tega zakona izrabiti del letnega dopusta nad 12 delovnih dni najkasneje do konca februarja naslednjega koledarskega leta. Da bi to možnost lahko uveljavili, moramo delavci s samoupravnim splošnim aktom o delovnih razmerjih opredeliti primere in pogoje, v katerih imamo pravico prenašati dopust v naslednje leto.

V Lesni smo v skladu z dopolnitvijo zakona v pravilnike o delovnih razmerjih vgradili dve okoliščini, zaradi katerih je možen takšen prenos:

bolezen in povečan obseg dela. Lahko pa bi opredelili še druge primere, zaradi katerih delavec ne bi mogel v celoti izkoristiti pripadajočega letnega dopusta. Zakon nam torej omogoča, da samoupravno določimo način koriščenja letnega dopusta tako, da le-ta doseže svoj namen — obnovitev delovne moči delavca takrat, ko je počitka najbolj potreben, da ga izkoristi v nepretrganem trajanju najmanj 12 delovnih dni, pri čemer lahko preostanek dopusta nad 12 dni izrabi v dveh ali več delih še v naslednjem koledarskem letu. V zvezi s tem je bilo nekaj vprašanj iz temeljnih organizacij Lesne, ker

so si nekateri napačno razlagali, da je možen prenos dopusta v naslednje leto le, če gre za še neizkoriščen dopust najmanj 12 delovnih dni. Tako bi npr. delavec, ki mu je ostalo še 5 din neizkoriščenega dopusta, letnega ne mogel več prenesti v naslednje leto.

Vendar je zakon jasan: v naslednje koledarsko leto je možno prenašati del letnega dopusta nad 12 dni. Dvanajst dni je treba obvezno koristiti v tekočem letu, preostanek pa pod pogoji, ki smo jih navedli, še v naslednjem koledarskem letu do konca februarja.

Ivan Penec, dipl. iur.

Kadrovske vesti

PRISLI V TOZD — DECEMBER 1982

Prilimek in ime — Datum nastopa — Naloge in opravila, ki jih bo opravljal — Organizacija, iz katere prihaja

TOK GOZDARSTVA SLOVENJ GRADEC

Tasič Tone, 1. 12. 1982, pripravnik z visoko šolo, prva zaposlitev

TOZD ZAGA VUHRED

Belšak Anton, 1. 12. 1982, skladiščni delavec — prva zaposlitev
Crešnik Vlado, 6. 12. 1982, skladiščni delavec, prva zaposlitev

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PREVALJE

Stavdeker Ludvik, 1. 12. 1982, kont. in popr. izdelkov, iz JLA
Kotnik Robert, 8. 12. 1982, pripravnik s srednjo šolo, iz JLA

TOZD TSP RADLJE-PODVELKA

Ošič Srečko, 1. 12. 1982, skladiščni delavec, —
Spenger Darko, 1. 12. 1982, vzdolž. prikr. prva zaposlitev
Ratej Ivan, 1. 12. 1982, razrez stekla, iz JLA

TOZD TIP OTIŠKI VRH

Ceru Ludvik, 1. 12. 1982, stroj. vzdrževalec, —
Kontrec Boris, 7. 12. 1982, del pri iverilniku, JLA
Hajnže Jožef, 21. 12. 1982, del na skl. les. sur. — JLA

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Ivankovič Rozalija, 1. 12. 1982, čistilka, —
TOZD CENTRALNO LESNO SKLADIŠČE OTIŠKI VRH
Gotovnik Stefan, 1. 12. 1982, skladiščni delavec, TOZD Gozd. Slovenj Gradec

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC
Logar Bogdan, 7. 12. 1982, pripravnik, JLA
Herman Katica, 9. 12. 1982, pom. adm. dela, —
Snabl Jelka, 6. 12. 1982, pom. adm. dela

ODSLI IZ TOZD — DECEMBER 1982

Prilimek in ime — datum odhoda — dela, ki jih je opravljal — organizacija, v katero odhaja

TOZD GOZDARSTVO ČRNA

Maček Anton, 31. 12. 1982, merilec, invalidska upokojitev

TOZD TP PREVALJE

Jevtovič Petra, 9. 9. 1982, pom. str. del, —
Jurovič Janez, 12. 12. 1982, kontr. in popr. izdelkov —
Miličević Ljubica, 30. 11. 1982, sest. rešetke

TOZD TOVARNA POHIŠTVA PAMEČE

Jamnik Vinko, 14. 12. 1982, nabijanje nasadil, STC Dravograd
Valti Justina, 21. 12. 1982, pomoč pri stroju, Tekstilna tovarna Otiški vrh

Ring Miran, 31. 12. 1982, vodja stroja Homag, TOZD Blagovni promet Slovenj Gradec

TOZD TSP RADLJE-PODVELKA

Sedej Franc, 6. 12. 1982, tehnolog I, IMV Novo mesto
TOZD TOVARNA IVERNIH PLOŠČ OTIŠKI VRH
Gerhold Marija, 31. 12. 1982, kuharica, —
Gašpar Darja, 31. 12. 1982, laborant, —

TOZD GRADNJE SLOVENJ GRADEC

Čorovič Ivo, 15. 11. 1982, gradbeni delavec, —
Topič Zdenko, 12. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Blago, 15. 12. 1982, gradbeni delavec
Muhtarović Musedin, 16. 12. 1982, gradbeni delavec
Beganović Rasim, 16. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Pero, 17. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Zdravko, 17. 12. 1982, gradbeni delavec

KUD Gozdar v letu 1983

V prejšnji številki Viharnika ste lahko brali o delu in uspehih društva Gozdar, tokrat pa želim na kratko predstaviti njihov program dela za letošnje leto, ki so ga sprejeli na občnem zboru.

Že v lanskem letu se je vodstvo društva marsikdaj ubadalo s problemom pomanjkanja sredstev za delo društva, letos pa pričakujejo še večje težave, saj ni pričakovati, da se bo situacija bistveno izboljšala. Za društvo to pomeni, da bodo morali pri izvajanju programa še v večji meri izkoriščati vse mogoče notranje rezerve, predvsem pa se usmeriti na izvajanje tistih programskih del, ki so v preteklem obdobju prinesle dobre rezultate.

Vse sekcije bodo imele v letošnjem letu manj nastopov kot lani. Zmanjšano število nastopov so planirali zato, da bodo lahko več časa posvetili učenju in pripravam novih repertoarjev.

Moški pevski zbor namerava razširiti svoj repertoar za devet novih pesmi. Nastope je planiral v vseh mesecih, razen v juniju, juliju in septembru. Pevski zbor bo tudi letos sodeloval na pevski reviji — Od Pliberka do Traberka — v mesecu februarju, na prireditvi Delo — kultura — narava, ki bo letos v Mariboru in na skupni prireditvi s KUD Zarja iz Železne Kaple, ki bo letos organizirana v Črni na Koroškem. Ostali nastopi bodo ob raznih proslavah in prireditvah v regiji, v mesecu marcu pa je planiran samostojni koncert društva pod naslovom »Kulturni večer gozdarjev«, ki ga bodo organizirale osnovne organizacije sindikata TOZD gozdarstvo Črna, žaga Mušenik in TOK Ravne.

Folklorna skupina planira za leto 1983 osem nastopov, v glavnem v okviru nastopov ostalih skupin in razširitev repertoarja za pet novih plesov. V mesecu aprilu bo skupina

Skupina diatoničnih harmonikarjev s Tonetom Kajzerjem, najzaslužnejšim članom društva Gozdar in častnim predsednikom

Društvo Gozdar, ki ga sestavljajo: moški pevski zbor, folklorna skupina, dramsko recitatorska skupina in skupina diatoničnih harmonikarjev

sodelovala na reviji folklornih skupin.

Dramska skupina bo v sezoni 1983 nastopala na skupnih prireditvah društva Gozdar z vezno besedo in recitali. V mesecu aprilu ali maju ima skupina namen uprizoriti skupaj s tov. Mitjo Šipkom delo Odpuški.

Tudi zbor diatoničnih harmonikarjev bo v glavnem nastopal na skupnih prireditvah vseh sekcij in kot

spremljava folklorne skupine. V mesecu maju predvideva tudi samostojni koncert.

Kljub obširno zastavljenemu programu so člani društva prepričani, da z izvedbo ne bo posebnih težav, če bodo pridobili tudi vsa planirana sredstva in seveda, če jih bo še naprej spremljala tako dobra volja kot do sedaj.

I. Robnik

(Nadaljevanje s 6. strani)

Vinčič Vlado, 20. 12. 1982, gradbeni delavec
Baljak Zeljko, 20. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Božo, 24. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Ante, 24. 12. 1982, gradbeni delavec
Šulava Vlado, 27. 12. 1982, gradbeni delavec
Salkanovič Husnija, 27. 12. 1982, gradbeni delavec
Tokič Gojko, 28. 12. 1982, gradbeni delavec
Kljajič Nedeljko, 29. 12. 1982, gradbeni delavec
Barunčič Mirko, 29. 12. 1982, gradbeni delavec
Radivojevič Radoslav, 30. 12. 1982, gradbeni delavec
Topič Zdenko, 31. 12. 1982, gradbeni delavec

TOZD BLAGOVNI PROMET SLOVENJ GRADEC

Karat Bogomir, 10. 12. 1982, pom. miz. dela,
Šnabl Jelka, 14. 12. 1982, pom. adm. dela, Košenjak Dravograd

INTERNA BANKA SLOVENJ GRADEC

Gostenčnik Danilo, 12. 12. 1982, planiranje srednjeročno in dolgoročno, Avtoprevoz Dravograd

DELOVNA SKUPNOST ZA OPRAVLJANJE DEL SKUPNEGA
POMENA SLOVENJ GRADEC

Rožej Simon, 15. 12. 1982, vodja področja razvoja, Imont Dravograd
Čarf Matevž, 31. 12. 1982, statistik, redna upokojitev

Darinka Cerjak

STROKOVNI IZPITI V LESNI

OD 1. 7. DO 31. 12. 82

1. Glavnik Marijana, dipl. inž. les., lesarski sektor, mentor Rožej Simon, dipl. inž. les., lesarski sektor, tema strokovne naloge: Interna standardizacija, zunanji član: Petak Marija, dipl. inž. les., »BOHOR« Šentjur pri Celju.

2. Turičnik Andreja, adm. tehnik, AOP sektor, mentor Jernej Gerta, ekonomski tehnik, KPO Lesne, tema strokovne naloge: Organiziranje in izvajanje tajniških del v sektorju za organizacijo in AOP, zunanji član: Jeznik Rozika, iur., gradbeno podjetje Radlje.

3. Rane Danilo, dipl. inž. les., TIP Otiški vrh, mentor Stanonik Janko, dipl. inž. les., TP Pameče, tema strokovne naloge: Možnosti proizvodnega preizkušanja v TIP Otiški vrh, zunanji član: Smole Feliks, dipl. inž. les., »STOL« Kamnik.

4. Dolenc Sergej, dipl. inž. arh., Blagovni promet, mentor Kralj Alojz, dipl. inž. arh., IBE Slovenj Gradec, tema strokovne naloge: Idejni projekt celovi-

te podobe v vizualnih komunikacijah DO LESNE, zunanji član: Sajevec Danilo, dipl. inž. arh., »VEGRAD« Velenje.

5. Kunej Tomaž, dipl. inž. les., lesarski sektor, mentor Stres Jože, dipl. inž. les., žaga Mislinja, tema strokovne naloge: Skladišče lesonita in razrez lesonita ter osnovni zaščitni premaz KVK in podbojev, zunanji član: Mag. Dobida Franc, dipl. inž., »SORA« Medvode.

6. Cepec Marjeta, oec., Transport in servisi, mentor Areh Pavlina, dipl. inž. les., plan in analize, tema strokovne naloge: Proizvodnja smučarskih vlečnic v TOZD TIS, zunanji član: Slavič Kristina, oec., »SGP Kograd« Dravograd.

7. Sedej Francelj, dipl. inž. les., TO Podvelka, mentor Rek Marjan, dipl. inž. les., TO Podvelka, tema strokovne naloge: Tehnološka analiza krojilnice v TSP Radlje, zunanji član: Smole Feliks, dipl. inž. les., »STOL« Kamnik.

8. Skarlovnik Zlatka, lesarski tehnik, TP Prevalje, mentor Piko Valentin, lesarski tehnik, TP Prevalje, tema strokovne naloge: Spremljanje kvalitete lesa za RADUHA podboj po posameznih fazah do končnega izdelka, zunanji član: Smole Feliks, dipl. inž. les., »STOL« Kamnik.

9. Marin Irena, ekonomski tehnik, TOK Ravne, mentor Kac Ida, ekonomski tehnik, teh. sektor za gozdarstvo, tema strokovne naloge: Analiza stanja kmetij v krajevni skupnosti Mežica in Leše, zunanji član: Slavič Kristina, oec., »SGP Kograd« Dravograd.

10. Gregor Peter, geometer, teh. sek. za gozdarstvo, mentor Slavič Branko, dipl. inž. gozd., teh. sektor za gozdarstvo, tema strokovne naloge: Posnetek parcelnega in komunalnega stanja TOZD TIS Pameče, zunanji član: Vidovič Vilibald, geodet, Geodetski zavod Maribor.

11. Čurč Silva, ekonomski tehnik, kad. splošni sektor, mentor Petek Danica, ekonomski tehnik, kad. splošni sektor, tema strokovne naloge: Zapisnik, zunanji član: Jeznik Rozika, iur., gradbeno podjetje Radlje.

Mentorjem, zunanjim članom in članom izpitnih komisij pri strokovnih izpiti se zahvaljujemo za sodelovanje.

Izobraževalni center

Bom oglarja vzela

»Bom oglarja vzela, pa tolerance šte-la...«, tako je gotovo sanjala Teršakova Micka iz Vižinge, ko je vzela za moža Jurija Mentingerja, enega redkih oglarjev sedanjega časa v teh krajih ob vznožju Pohorja. Odkril sem ga po naključju, ko je kuhal veliko kopo, iz katere se je rahlo kadilo. Že veder in nasmejan obraz je razodeval dobrodušnost tega moža-

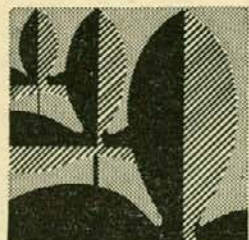
karja in sklenil sem ga zaprositi za besedo, da mi kaj več pove o tej usihajoči obrti.

Vprašanje: »Kdaj in kako ste začeli kuhati oglje?«

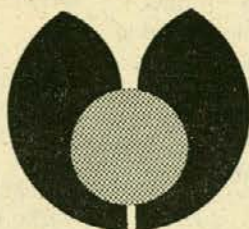
Mentinger: »Veste, tu v bližini je kuhal oglje star možakar in temu sem kot mlad poba rad pomagal. Bilo mi je štirinajst let in to delo me je tako zasvojilo, da sem pozneje za-

čel na svojo pest kuhati oglje, saj v teh časih je oglje še kar dobro šlo v denar. Tako sem v borih treh desetletjih prekuhal kar štiristoosemdeset takšnih kop, v katere sem zložil na stotine klafter drv, saj gre v eno samo kopo od petindvajset do trideset klafter drv, to je od sto do stopetindvajset prostorninskih metrov. Vso to ogromno maso drv je bilo potrebno spraviti tudi iz več kilometrov oddaljenih in težko dostopnih gozdov z vse mogočimi pomagali, največ ročno in s konji, le ne-

KOROŠKA KMETIJSKA
ZADRUGA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC
KOROŠKA ZADRUŽNA
HRANILNO KREDITNA
SLUŽBA, n. sub. o.
SLOVENJ GRADEC

PRILOGA ZA KMETIJSTVO izhaja mesečno. Prilogo izdaja KKZ Slovenj Gradec in KZ HKS Slovenj Gradec in je sestavni del Viharnika.

Ureja uredniški odbor. Glavna urednika Rok Gorenšek in Jože Krevh.

Naslov: KKZ Slovenj Gradec, Celjska c. 7, Uredništvo priloge za kmetijstvo, telefon 842-341.

Klišeji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1983.

PRILOGA ZA KMETIJSTVO

LETO III — ŠTEVILKA 2

FEBRUAR 1983

POŠTINA PLAČANA

PRIREJA MLEKA IN KLAVNE ŽIVINE 1982

V naših temeljnih zadružnih organizacijah: »LEDINA« Slovenj Gradec, »TRATA« Prevalje, »ODOR« Dravograd smo v letu 1982 predelali več mleka kot v letu 1981. Pri pitanju in oddaji klavne živine je bil uspeh nekoliko slabši (30 ton manj).

V mlekarne smo oddali 8.136.000 l mleka — 1,7 % več kot v letu 1981, v zadružno klavnico pa smo oddali 1.146 ton žive teže klavne živine — 2,6 % manj kot v letu 1981.

Manjša prireja pitancev je predvsem zaradi neurejenih odkupnih cen klavne živine, pomanjkanja kornice in krmil. Kljub temu je dosežena proizvodnja mleka in mesa lep uspeh za naše težke pridelovalne pogoje v pretežno hribovskem svetu in je pomemben prispevek k oskrbi koroške regije s hrano.

Poglejmo si podrobneje podatke o proizvodnji v letu 1982!

Prireja mleka

TZO	število kmetij	štev. krav, vključenih v pogodbo, oddajo mleka
»LEDINA« Slovenj Gradec	615	2.161
»TRATA« Prevalje	123	735
»ODOR« Dravograd	107	366
Skupaj KKZ:	845	3.262

V tržno prirejo mleka se je v letu 1982 na novo vključilo 68 kmetij, največ na področju TZO »LEDINA« Slovenj Gradec. Tako se je povečalo število krav v rodovniški kontroli v Slovenj Gradcu za 180 glav, v Dravogradu za 46 glav.

V TZO »Ledina« Slovenj Gradec in TZO »Odor« Dravograd povečujejo tržno prirejo mleka z vključevanjem hribovskih območij v organizirano tržno prirejo in odpiranjem novih odkupnih prog za mleko. V TZO »Trata« Prevalje pa povečujejo prirejo predvsem z večjo produktivnostjo obstoječih kmetij, ki so specializirane v prirejo mleka.

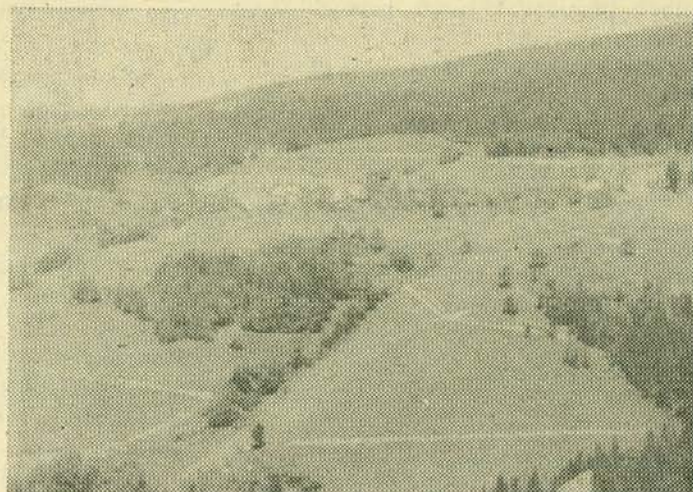
Tržna prireja mleka v zadružnem sektorju (v 000 litrih)

TZO	1981	1982	% povečanja
»LEDINA« Slov. Gradec	4.487	4.505	0,4
»TRATA« Prevalje	1.684	1.743	3,5
»ODOR« Dravograd	869	918	5,6
Skupaj KKZ:	7.040	7.166	1,8

Iz podatkov lahko vidimo, da prireja mleka ne narašča več s tako dinamiko kot prejšnja leta (v letu 1981 se je npr. povečala za 8,3 %, v letu 1980 kar za 19 %).

Oglejmo si še podatek, koliko mleka je bilo povprečno oddanega na kmetijo in koliko na eno kravo v TZO.

TZO	količina oddanega mleka v letu 1982 na 1 kmetijo	na 1 kravo
»LEDINA« Slovenj Gradec	7.325 l	2.085 l
»TRATA« Prevalje	14.170 l	2.371 l
»ODOR« Dravograd	8.579 l	2.508 l
KKZ — povprečno	8.480 l	2.197 l

Lepa je lega koroških kmetij, foto: J. KREVIH

Podatki nam ponazarjajo ugotovitve, ki smo jih navedli že na začetku. V primerjavi z letom 1981 se količine oddanega mleka na kmetijo in na kravo zmanjšujejo v TZO »Ledina« Slovenj Gradec in TZO »Odor« Dravograd, ker je struktura kmetij drugačna kot v TZO »Trata« Prevalje, kjer so večje specializirane kmetije. V tej TZO količine oddanega mleka na eno kmetijo oz. na kravo naraščajo, produktivnost je večja.

V celotni zadrugi so se tržni viški mleka na eno kmetijo zmanjšali za 580 l.

Kot vemo iz proizvodnih dosežkov prejšnjih let, je možna večja prireja mleka, treba bo le odpraviti vzroke, ki so povzročili upadanje. Eden pomembnejših so gotovo cene, ki so za leto 1983 ugodnejše. Tako mora biti, če hočemo na naših kmetijah izpolniti planirano tržno prirejo mleka v višini 7.601.000 l — 6 % več kot lani.

Tudi mlečnost krav je bila lani slabša, poprečna količina oddanega mleka na kravo je manjša za 127 l. Pri vseh kravah to pomeni upad produktivnosti za 5,5 %. Tudi tukaj je treba iskati vzrok v neskladju cen krmil in odkupnih cen mleka in manjšemu pridelku domače krme.

Prireja mleka na združnih farmah

TZO	štev. krav	prireja mleka v (000 l)		indeks	dosežena mlečnost na kravo
		1981	1982		
»TRATA«	158	576	635	110	4.019
»LEDINA«	93	317	283	89	3.043
»ODOR«	18	64	51	80	2.822
Skupaj KKZ	269	957	969	101	3.602

Vzpodbudni proizvodni dosežki so bili le na farmah v TZO TRATA, kjer se tudi mlečnost po kravi iz leta v leto izboljšuje. Na ostalih dveh farmah pa smo lani imeli precejšnje nazadovanje v prireji mleka in tudi produktivnosti.

PITANJE KLAVNE ŽIVINE

Pretežne količine klavne živine se spajajo v združni rejji, pri kmetih. Tudi v tej proizvodnji smo v letu 1982 beležili upadanje, za 6 % manj kot prejšnje leto. Tudi tukaj vzroki tičijo v cenah in njihovem nesorazmerju. Krmila in koruza, ki so v minimalni količine nepogrešljiva pri pitanju, imajo visoko ceno, odkupne cene ptancev pa so bile dolgo časa nizke in neusklajene celo med posameznimi področji v Sloveniji, kaj šele z drugimi republikami. Upamo, da se bo tudi na tem področju letos uredilo na bolje. Po posameznih TZO smo dosegli sledečo oddajo klavne živine:

TZO	1981	1982	indeks
»LEDINA«	567 t	489 t	87
»TRATA«	360 t	355 t	99
»ODOR«	225 t	234 t	104
Skupaj KKZ	1.152 t	1.078 t	94

Po oddanih količinah klavne živine na kmetijo pa so rezultati sledeči:

v TZO »LEDINA«	1.280 kg žive teže
v TZO »TRATA«	1.267 kg žive teže
v TZO »ODOR«	1.040 kg žive teže
poprečno v KKZ	1.215 kg žive teže

Pri vseh TZO je bila manjša oddaja klavne živine na kmetijo kot v letu 1981, v poprečju pa za 74 kg oziroma 6 % manj na kmetijo.

Kljub ne preveč dobrim proizvodnim dosežkom v letu 1982 za zadrugo kot celoto, pa so številni kmetovalci dosegli lepe rezultate tako pri prireji mleka kot pri pitanju goveje živine. Te podatke boste lahko pregledali v prispevkih in poročilih pospeševalcev v prihodnji številki.

Marjana Sušec, oec.

PRAVNI NASVETI

PONUDBA ZA PRODAJO KMETIJSKEGA ZEMLJIŠČA

Vsakdo, ki namerava prodati kmetijsko zemljišče ali gozd, je dolžan sestaviti ponudbo, ki mora vsebovati vse elemente pogodbe in jo v treh izvodih izročiti krajevemu uradu, kjer je zemljišče, če tega ni, pa občinskemu upravnemu organu za premoženjsko-pravne zadeve.

Sestavljena ponudba mora vsebovati:

- predmet prodaje (parc. št., katastrsko občino, vložno štev., morebitne izmere nepremičnine);
- ceno;
- način plačila.

Če je določena nepremičnina oziroma parcela obremenjena s služnostjo v korist prodajalca ali koga drugega, je tudi to potrebno vnesti v ponudbo.

Pravilno sestavljena ponudba je bistvenega pomena, ker sklenjena pogodba ne sme biti drugačne vsebine (ne sme se prodajati druga parcela, cena ne sme biti višja ali nižja itd.), kot so bili navedeni vsi elementi v ponudbi, le-ta pa mora biti sestavljena v pisni obliki.

Organ, pristojen za sprejem ponudbe, poskrbi, da je le-ta 15 dni nabita na oglasni deski, pošlje pa jo tudi zemljiški skupnosti. Rok za uveljavitev prednostne pravice nakupa je trideset dni od dneva, ko je ponudbo sprejela kmetijska zemljiška skupnost. Prednostni upravičenec uveljavi pravico do nakupa s pisмено izjavo o sprejemu ponudbe, ki jo pošlje prodajalcu in pristojnemu krajevemu uradu oz. uprav-

nemu organu pristojnemu za premoženjsko pravne zadeve. Če v tridesetih dneh, od kar je ponudbo prejela zemljiška skupnost, ne odgovori noben prednostni upravičenec, lahko prodajalec sklene prodajno pogodbo z drugimi osebami, vendar ob enakih pogojih, kot jih je navedel v ponudbi. Če bi ravnal drugače, lahko prednostni upravičenci izpodbijajo pogodbo pred sodiščem.

ZAKUP KMETIJSKEGA ZEMLJIŠČA

Za zakupno razmerje je značilno, da zakupodajalec prepusti zakupniku proti plačilu določeno nepremičnino oziroma kmetijsko zemljišče s pripadajočimi objekti, napravami in dolgoletnimi nasadi, ki služijo uporabi in uživanju kmetijskega zemljišča, ki je pred-

met zakupa in to za določen ali nedoločen čas. Pri zakupu gre torej za rabo in uživanje kmetijskega zemljišča in tako za opravljanje kmetijske dejavnosti s samostojnim osebnim delom, kar pomeni, da je zakup kmetijskih zemljišč tudi pomemben družbenoekonomski odnos.

Zato je po zakonu o kmetijskih zemljiščih posebej zavarovan pravni položaj zakupnika, kakor tudi varovanje kmetijskega zemljišča. Da bi zakupnik v resnici lahko pametno gospodaril, določa zakon dobo zakupa pri čemer pravi, da ta doba ne sme biti krajša kot

- 25 let, če je zemljišče namenjeno za napravo vinogradov, sadovnjakov ali hmeljišč;
- 15 let, če naj rabi zemljišče osnovanju nasadov hitrorastočih listavcev;
- 10 let, če naj zemljišče rabi za druge namene.

Ta doba zakupa ne velja, če gre za zakup zemljišča, ki ga lastnik ni obdeloval. Izjeme so tudi za čas, ko zakupodajalec ne more obdelovati zemljišča, na primer zaradi odhoda k vojakom, začasnega dela v tujini, bolezni ipd.

Glede prenehanja zakupa je potrebno povedati, da ne preneha avtomatično, ko poteče čas, za katerega je bil sklenjen, ampak mora vsaka pogodbeni stranka pogodbo izrecno odpovedati. Če tega ne storita, jo molče podaljšata za enako dobo, kot je bila sklenjena prvotna pogodba. Odpovedni rok ne more biti krajši od šest mesecev, odpoved pa mora biti podana vedno v pisni obliki. Zakupna pogodba lahko tudi vsak čas preneha sporazumno med obema strankama.

Poleg odpovedi zakupne pogodbe poznamo tudi odstop od pogodbe. Od pogodbe sme odstopiti zakupodajalec, če zakupnik:

- ne uporablja zemljišča kot dober gospodar in bi tako ravnanje povzročilo poslabšanje proizvodnih sposobnosti zemljišča;
- obdeluje zakupno zemljišče v nasprotju s sklenjeno pogodbo;
- če daje zakupno zemljišče v podzakup;
- če ne plača zakupnine niti v 15 dneh, odkar je zakupodajalec to zahteval.

Zakupnina za kmetijsko zemljišče se lahko določi samo v denarju, vse druge oblike plačila zakupnine so nične.

V zvezi z zakupom je treba še omeniti, da ima zakupnik pravico in dolžnost, da obnavlja trajne nasade na zakupnem zemljišču v takem obsegu, da se amortizirajo do poteka zakupne dobe. Zakupnik ima pravico, da tudi brez soglasja zakupodajalca spremeni kulturo kmetijskega zemljišča, če gre za zasaditev trajnih nasadov, vendar v tem primeru nima pravice do povračila neamortizirane vrednosti nasadov ob prenehanju zakupne dobe. Če ni v zakupni pogodbi izrecno prepovedano, lahko zakupnik postavi na zakupnem zemljišču pomožne objekte, ki so pomembni za smotrno rabo zemljišča, tudi brez zakupodajalčevega soglasja.

Na koncu je treba še enkrat poudariti, da veljajo glede sklenitve zakupne pogodbe enake omejitve kot za kupoprodajno pogodbo.

Zakupodajalec je prav tako dolžan sestaviti enako ponudbo, kot smo jo že opisali v prejšnjem sestavku.

Krevh Jože, iur.

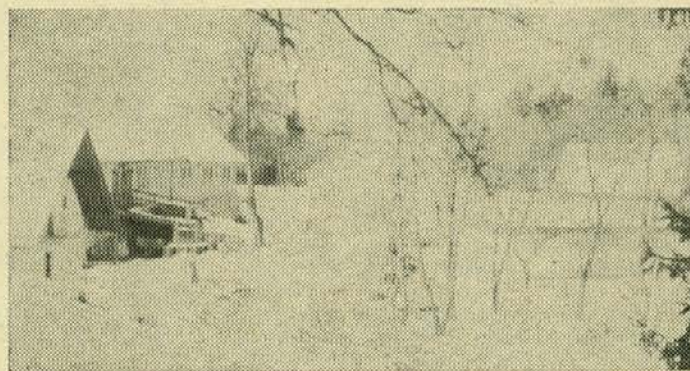
Na območju TZO LEDINA Slovenj Gradec so kmetje že v lanskem letu z referendumom odločili, da bodo kmečkim ženam zagotovili boljšo socialno in ekonomsko varnost z uveljavljanjem porodniškega dopusta in denarnim nadomestilom za čas trajanja porodniškega dopusta. Sedaj prejema nadomestilo ca. 7.400,00 dinarjev že dvanajst kmečkih žena. Glede plačevanja prispevkov kmetov za ta nadomestila je še veliko nerešenih vprašanj, predvsem tehničnih. Tudi miselnost o koriščenju porodniškega dopusta kmečkih žena le počasi prodira v zavest. Nasprotni so predvsem tisti, ki so svoje starševske dolžnosti že opravili, pozabljajo pa, da bodo njihovi otroci njihovi nasledniki in jim bo ta pravica še kako koristna.

HOVNIK IDA, p. d. ZABRČNIK JE ENA PRVIH KMEČKIH ŽEN, KI KORISTI PRAVICO DO PORODNIŠKEGA DOPUSTA.

Zabrčnikova domačija leži prav na meji območij TZO LEDINE Slovenj Gradec in TZO Trate Prevalje. Na površini 30 ha, od tega 10 ha kmetijske površine in ostalo gozda ter ca. 2 ha neproduktivnega zemljišča, gospodarijo Zabrčnikovi. Kmetija je usmerjena v živinorejo in pridelavo kultur za lastno krmo. V hlevu stoji 27 glav živine, od tega 10 krav, ki letno proizvedejo ca. 17.000 litrov mleka in oddajo od pet do osem pitancev. Del dohodka prinese gospodarjem tudi izkoriščanje lastnega gozda. Kmetija je opremljena z vso moderno mehanizacijo. Delo poteka organizirano. Do spremenjene porazdelitve del pride le takrat, ko mlada

Ida HOVNIK s hčerko, foto: Ida Robnik

ZABRČNIKOVA kmetija, dve stanovanjski hiši in gospodarska poslopja sestavljajo že skoraj vas, foto: I. ROBNIK

gospodarica prinese domov majhnega dojenčka. Lansko jesen je ldo rodila svojo tretjo hčerko in družina se je povečala na pet članov, tako jih je sedaj pri hiši skupaj s starimi starši sedem.

V razgovoru o življenju matere z majhnim otrokom na kmetiji je ldo dejala:

»Imam srečo, da živim skupaj s starši, ki mi veliko pomagajo pri otrocih poleg rednih dnevnih opravil na kmetiji. Veliko breme in opravila, ki jih sicer opravljam jaz, pa je prevzel sedaj moj mož. Sedaj vidim, kaj pomeni porodniški dopust za kmečko ženo. Denarno nadomestilo, ki ga mesečno prejemam, mi veliko pomeni, saj pri taki draginji zelo prav pride. Denar porabim izključno za otroka. Največ pa mi pomeni občutek, da smo kmečke žene sedaj enakopravne z ostalimi.«

Res je prispevek minimalen, ca. 1.000,00 din na leto. V sklad z denarno nadomestilo kmečkim materam za čas porodniškega dopusta se stekajo tudi enako namenjena sredstva iz združenega dela.

Z uvedbo porodniškega dopusta za kmečke žene so mlade kmetice dobile moralno zadoščenje, da so izenačene z ženami v družbenem gospodarstvu.

V postopku pa je ureditev enakopravnega položaja kmetov z ostalimi tudi na drugih socialnih področjih — pokojninsko zavarovanje.

Ida Robnik

JOŽE KOLETNIK — petdeset let

Petnajstega januarja 1983 je praznoval petdeset let svojega življenja tudi naš Jože Koletnik, kmetijski tehnik in dolgoletni vodja pridelovanja hmelja v koroški kmetijski zadrugi, temeljni zadrugi organizaciji LEDINA v Slovenj Gradcu.

Pridelovanje hmelja v bivši KZ Slovenj Gradec in v sedanji TZO LEDINA v sklopu KZ Slovenj Gradec vodi tov. Koletnik že

dolga leta in to zelo uspešno. Količina in kakovost pridelka sta v veliki meri plod njegovega znanja, dela in pridnosti, ki vpliva v to delo. Poleg pridelovanja hmelja pa uspešno vodi tudi gozdarstvo in pridelovanje žita v TZO LEDINA.

Naš Jože se je rodil 15. 1. 1933 v Malečniku pri Mariboru. Nižjo kmetijsko šolo je obiskoval na Kapeli pri Gornji Radgoni v letih 1948-49, srednjo kmetijsko šolo v Mariboru, oddelek za odrasle pa v Vrbju pri Žalcu leta 1961-1963.

V Slovenj Gradec je prišel 1956, v podjetje »Vino«, od tam pa leta 1959 na kmetijsko zadrugo Slovenj Gradec, kjer je zaposlen še danes. S pridelovanjem hmelja se bavi že od 1963. leta. Danes prideluje hmelj na 31 ha družbene in 3 ha kooperacijske površine.

Jože Koletnik je zelo priden, vreden in pošten človek. Svoje delo opravlja z veseljem in predanostjo. Pri tem pa je vedno skromen, skoraj neopazen v svojem kolektivu. Razvija se le med svojimi prijatelji in sodelavci, sicer bolj poredko, toda enkrat ali dvakrat v letu naš Jože odvrže svojo vsakdanjo podobo. To se zgodi samo ob kakem kolektivnem izletu, ob obnem zboru ali ob kaki drugi takšni priložnosti. Tedaj zablesni s svojim humorjem, s šalami in bodicami, na svoj in drug račun. Tedaj je vzrok in povzročitelj splošnega veselja, smeha in dobre volje.

Našemu Jožetu Koletniku zato ob njegovem življenjskem prazniku njegovi sodelavci širom koroške kmetijske zadruge, posebno pa v TZO LEDINA želimo in kličemo še na mnoga zdrava leta, dragi Jože!

Rok Gorenšek

IVAN ŠERBINEK — petdeset let

Z »Abrahamom« se je 7. 12. 1982 srečal tudi naš Ivan Šerbinek, kmetijski tehnik in kmetijski delovodja PE-Kotlje-Šrotnek, KKZ, TZO »TRATA« Prevalje.

Rojen je bil v Grušeni pri Mariboru. K nam, na Koroško, je prišel najprej v službo na takratno državno posestvo Javornik na Ravnah na Koroškem. Z državnega posestva Javornik je odšel v srednjo kmetijsko šolo v Maribor, na oddelek za odrasle v Vrbje pri Žalcu v Savinjski dolini. Šolo je uspešno končal, se vrnil leta 1961 v takrat že združeni kmetijski zadrugi za Mežiško dolino, s sedežem v Prevaljah, kamor je bilo priključeno tudi posestvo Javornik, pričel delati kot kmetijski delovodja. Najprej je bil delovodja na Javorniku, nekaj časa na Poljani, sedaj pa v Kotljah na Šrotneku. V času po letu 1961 se je naš Ivan poročil in si ustvaril družino. Za ženo si je izbral Hotulko — Roziko, ki je tako kot on zaposlena v knjigovodstvu TZO TRATA Prevalje. S trdno voljo in energijo, si je v tem času zgradil tudi svoj dom na »Fari« na Prevaljah. Naš Ivan je tako postal prvi Korošec, saj ga ljudje, če se ravno ne morejo spomniti njegovega imena, imajo kar za Šrotnekarja, in potem vsako takoj ve, kdo je to.

Naš jubilar je znan po svoji izredni skromnosti, poštenosti in pridnosti, ki včasih meji že skoraj na pedantnost. Tih in skromen, kakršen je, se človeku včasih zdi kot vasa zaprt, strog in zelo resen človek.

Našemu sodelavcu Ivanu Šerbineku želimo njegovi sodelavci v koroški kmetijski zadrugi posebno pa sodelavci v Temeljni zadrugi organizaciji »TRATA« Prevalje ob njegovem življenjskem jubileju še veliko let dobrega zdravja in družinske sreče, da bi še dolgo tako pridno in pošteno opravljal svoje delo v zadrugi.

Rok Gorenšek

GORENJE — RAZISKAVE

(Nadaljevanje s 1. številke)

2

HLEV — REJA — OPREMA:

Za katero rejo oziroma gradnjo hleva se bo rejec odločil je odvisno od vrste faktorjev: — števila krav molznic (strokovnjaki menijo, da je primerna do 20 krav vezana reja, od 20 krav naprej pa prosta reja),

- načina prehrane,
- razpoložljive delovne sile za molžo,
- ekonomike proizvodnje,
- funkcionalnosti objekta.

Pri gradnji hlevov za molznice se mora vedno upoštevati, da osnovne parametre postavlja tehnolog in nikoli zidar.

V naših razmerah premalo upoštevamo obstoječe objekte in jih ne adaptiramo. Pri projektiranju hlevov moramo upoštevati tudi to, da veliko del opravijo kmetje v lastni režiji, z lastno delovno silo in lastnim materialom.

Sama hlevska oprema se lahko rabi glede na način reje in velikost (kapaciteta objekta). Tako je znana oprema za male, srednje in velike farme. Gre za pregrade za privezovanje z napajalniki, posamične ali skupinske bokse, ogrode molzišč (ribja kost), transporterje in pehala za hlevski gnoj.

S to opremo naj bi dosegli čimprimernejše okolje, ki ga lahko nudi samo sodobno urejen hlev.

SODOBNO PRIDOBIVANJE MLEKA

V sodobno urejen hlev vsekakor sodi tudi sodobno pridobivanje mleka, ki je visokovredna hrana živalskega izvora.

Higiensko neoporečno mleko lahko dobi od zdrave krave le zdrav in sposoben molznik v primernem okolju. Primerno okolje predstavlja urejen hlev in mlekarica. Za molznice v prosti reji moramo imeti poleg mlekarice še molzišče. Pri molži imamo opravka z drago, zahtevno ter občutljivo živaljo in hitro pokvarljivim mlekom. Na nepravilne postopke in napake molznika ali stroje reagira žival z zmanjšano proizvodnjo ali celo z obolenjem. Molznik mora žival s pravnimi postopki pripraviti na sodelovanje pri molži. To lahko napravi, če pozna fiziologijo tvorbe in izločanja mleka ter pravilno uporablja in vzdržuje molzni stroj.

Le kvaliteten molzni stroj lahko ob skrbnem in pravilnem vzdrževanju brezhibno deluje, saj dela na živem organizmu. Mg. Kuder

(Nadaljevanje prihodnjic)

Vse lastnike kmetijskih traktorjev obveščamo, da v skladu z zakonom o varnosti cestnega prometa (Ur. l. SRS št. 5/82) do 31. marca 1983 vložijo pri občinskem pristojnem upravnem organu zahtevek za izdajo vozniškega dovoljenja za vožnjo kmetijskega traktorja.

K vlogi je potrebno predložiti:

- 1. fotografijo
- 68 din upravne takse
- veljavno vozniško dovoljenje v pogled

ALI SMO USPEŠNI

Navada je, da ob koncu leta v vseh sredinah ocenimo, oziroma napravimo obračun svojega dela. Minilo je leto, odkar smo začeli izdajati prilogo za kmetijstvo, s katero smo želeli kar najbolje zagotoviti informiranje s področja kmetijske dejavnosti.

Ker pa ustvarjalci in pisci priloge, ki jih je bilo žal malo, svoje delo težko ocenjujemo, želimo, da bi svoje mnenje

o glasilo podali vi, bralci. Svoje razmišljanje namenite oceni sedanjih vsebin priloge, hkrati pa tudi opozorite, čemu bi naj posvečali v prihodnje več pozornosti.

Kvaliteto in namen priloge bomo dosegli le, če boste pri oblikovanju sodelovali tudi vi, ki vam je glasilo namenjeno.

Zato pričakujemo vaša pismena mnenja na naslov: Koroška kmetijska zadruga, Celjska c. 7, Slovenj Gradec, uredništvo priloge za kmetijstvo.

Uredniški odbor

kaj malega zadnja leta tudi s traktorji.

Nekaj kop sem prekuhal tudi za zasebnike in kmete. K tem kopam lahko prištejem še tiste, s katerimi se je naš Jurij postavil tudi na folklornih paradah.

Kako trdo delo je oglarjenje ve le tisti, ki si z ogljem služi kruh. Že samo sestavljanje kope vzame tri tedne trdega dela in prav toliko tudi kuhanje. V tem času oglar nima pravega spanja. Če gre vse po sreči, lahko tu pa tam kakšne pol ure zadremlje, trdno zaspati ob kuhanju ne sme nikdar. Hudo je, če dolgotrajno deževje ali huda nevihta razmoči oklep in ga odplavi. Takrat je treba trdo delati, da se škoda sproti odpravi in ne pride do katastrofe. Kajti, če bi se kopa vnela iz nepredvidnosti ali malomarnosti, bi z njo šel ves vloženi les in večtedenski trud, kakor tudi zaslužek, po zlu!

Naš Jurij, ki je morda tudi najmlajši oglar v teh krajih, saj se še z Abrahamom ni srečal, ni samo oglar, ampak tudi poklicni cestar in mu je oglarjenje dopolnilni konjiček, saj mora skrbeti za številno družino. Najstarejši Jurček služi kadrovske rok, predstavili pa so se še Marija, Jožica, Anica, Tončka, Stan-ko, Slavica in petletni Dušan ter mama in babica. Dvanajstletni Stan-ko, ki je atu pridno pomagal, je izjavil, da, kadar ata spravlja drva

skup za kopo, mu vsi pridno pomagajo. Na vprašanje, ali bi hotel tudi on biti oglar, se je odrezal: »Ja, če bi za oglje dobil veliko denarja.« In prav pri prodaji oglja se močno zatika, pa čeprav so naročila obetavna, je še pripomnil Jurij. In ob tanki cestarski kuverti bi prištet oglar-ski dinar še kako prav prišel. Kljub velikemu veselju do te starodavne obrti za pridobivanje črnega zlata je prisluženi kruh za številno družino še vedno grenak, čeprav starša vsak dinar preudarno vložita. Ob domeku redijo še kravico in pujske za priboljšek.

Njihov dom stoji ob reki Plavžnici. Tudi njihovi hiši se reče pri Plavžiju, saj so tod menda pred tristo leti topili rudo, ki so jo dovažali iz okoliških planin in razumljivo, da je tod tudi oglarska tradicija zelo stara in morda bo ob pomanjkanju drugih goriv oglarstvo še kakšno desetletje životarilo.

Kljub trdemu delu in grenkim izkušnjam je naš Jurij vedno vedrega obraza. Vsi, ki ga poznamo, mu želimo še veliko let trdnega zdravja in užitka pri proizvodnji črnega zlata, če ne drugje, pa na folklornih prireditvah.

Ludvik Mori

Razmišljanje invalidskega upokojenja

Da, že naše otroštvo ni bilo lahko. Večinoma smo bili otroci najemnikov in »oferjev«, pa še druga svetovna vojna nas je potisnila v vse težje razmere. Tudi otroci »oferjev« in dninarjev smo po svoje pomagali med NOB.

Osvoboditev.

Porušena domovina, pomanjkanje živil, obleke in drugih nujnih potrebščin. Treba je bilo zagrabit za delo na vseh koncih in krajih. Možje, žene, mladina, otroci. Dosegli smo uspeh za uspehom, čeprav z velikimi težavami in napor, od zore do mraka, žejni, lačni, z golimi rokami in navadnim orodjem.

Takšen je bil začetek delovne dobe prve povojne generacije. Dolga pot »na ših«, visoke norme, neplačane nadure in dela prosti dnevi. Vse za izpolnitev prve petletke. Po drugi petletki se je položaj delavcev začel izboljševati, z boljšimi delovnimi pogoji, delovnimi sredstvi in prevozi na delo. A delovne norme so še vedno močno presegle osemurnik.

Spomini segajo daleč nazaj. Stotisoče in milijone sadik je bilo treba naložiti na tovorna vozila v težko dostopne kraje in jih pripravljati za presaditveno sezono in to v vseh vremenskih neprilikah in to leto za leto, več desetletij.

Delovna leta se nabirajo in hitijo težko pričakovani penziji naproti. A glej ga spaka! Pot ti prekrižajo pošasti, ki jim pravimo bronhitis, astma, revmatizem in še druge sorodnice, ki pridno in brez sramu odžirajo točke, nabrane z velikim naporom.

Še bi rad dosegel potrebno število delovnih let, a pošasti te ne pustijo več dalje, kakor volkovi ti zastavijo pot. »Tovariš v invalidsko moraš, sicer te bomo zmrevarili s kostmi vred!« Šele, ko se ukloniš in pristaneš na dokaj nižjo penzijo, se zveri toliko odmaknejo, da se zrineseš skozi ozek prehod v predčasno upokojitve.

A tu čaka penzionista novo razočaranje. Poprej smo se zaposleni srečevali

vsak dan. Povezani pa smo bili tudi z internim glasilom VIHARNIK, ki nas je obveščal o dogajanjih naše organizacije in še drugimi zanimivimi sestavki. Kdo ve, ali je za invalidskega upokojenja zmanjkalo sredstev za glasilo in poštino, ali pa v pisarnah s skladovnicami izvodov tešijo energetska krizo.

V nekaterih TOZD dobijo upokojenci ob posebnih priložnostih darilne bone, čeprav skromnejših vsot. Le kaj bi invalid z njimi? Bodi še naprej skromen!

In kaj pomeni invalidski upokojenec temeljni organizaciji? Nič, popolnoma nič!

Opomba

To je zgodba enega izmed invalidskih upokojenec, ki mi jo je izpovedal z željo, da jo zapišem za naše glasilo, ki pa ga sedaj ob upokojitvi ne prejema.

Ludvik Mori

Vida naj ostane

Z iztekoma leta se je končala tudi delovna doba tajnice TOK Ravne, tov. VIDI GERL.

Ne bom govoril o delovnem kolektivu, jaz bi rad samo našel kmeta-kooperanta, ki je ne bo pogrešal. Vedrega obraza, uslužno in pripravljeno ustreči, takšno smo našli vselej, kadar smo na obratu kaj potrebovali. Rad bi vedel tudi, če se je kdaj znesla nad kakšno stranko, čeprav moramo priznati, da smo včasih tudi nerodni, morda celo tečni! Do strank je imela Vida res pravi odnos.

Kot vzorna tajnica na TOK gozdarstvo na Ravnah je Vida najbolj »uživala« takrat, ko je imela dela čez glavo

Draga Vida! V imenu vseh kmetov-kooperantov se ti za to izredno lepo sodelovanje najlepše zahvaljujem! Želimo ti, da bi zaslužen penzijo dolgo zdrava uživala! Še nekaj! Oprosti, če kdaj ni bilo kaj prav!

Ob odhodu v pokoj nisem imel priložnosti, da bi ti stisnil roko, tudi novoletno voščilo je med nama nekako izostalo. Vse to naj nadomestijo te skromne vrstice!

Poslavljam se od nje, a vendar sem zapisal, da naj Vida ostane. Prav resno mislim. Ostane naj še naprej med nami kot zvesta sodelavka Viharnika! Njene globeke, čustvene misli, pa naj bodo v prozi ali v verzih, bi pogrešali. To bi bila velika vrzel.

Ajnžik

Po dvanajstih letih srečnega zakona

STANKO GERL

Petinpetdeset jih šteje letos, deset let je že upokojen, ker ga je izdala desna noga. Tako poredko se srečujemo z njim, da včasih pomisli, če smo ga gozdarji popolnoma pozabili. Mlajši ga sploh ne poznajo, gozdarja Stanka s Prevalj. Ko je odšel, so revirni gozdarji opravljali svoje delo še v obeh sektorjih lastništva hkrati. Takrat še ni bilo Lesne in bilo je »lušno«, pravi. Zagrad, Kot, Leše, Navrški vrh, vse to je bil njegov revir.

Tako se je navadil na Koroškem, da v svoj rojstni Lož pod Snežnikom silno redko zajde. Največkrat samo v spominu, ko hodi z očetom po grofovskem gozdu, pa še z dedijem včasih. Pomaga jima gozdariti. Oba sta bila gozdarja pri grofu Schönburgu-Waldenburgu. Stanko je že tretji gozdar v družinskem deblu, njegov sin pa ni.

Leta 1942 odpeljejo Italijani očeta v taborišče, na otok Ustiko v bližini Palerma. Čez leto dni sporočijo družini, da je umrl. Niti pepela jim ne vrnejo. Potem zaprejo še mamo, Stanko jo obišče, pa ostane v zaporu pri njej še on. Pri šestnajstih Stanko spet stopi v gozd. Ne kot gozdar, kot partizan izpolnjuje povelja. Podoficirska šola v Semiču, Notranjski odred, s v o b o d a, državna gozdarska šola 1946 leta v Ljubljani. Osnove gozdarstva ga učijo inženirji Beltram, Novak, Šuštaršič, Bučar ...!

Po končani šoli mu napišejo dekret za Rakovec na Pohorju. Tam nasledi gozdarja Maksa Vončina. Čez čas mu napišejo nov dekret: h gozdni milici na Prevalje. Neprijetno delo sicer, je pa zato potem toliko lepše, ko dobi revir.

Ženo Vido s Poljane spozna na Prevaljah. Nič ne cincata, leta 1950 se vzameta in se pomnožita za tri otroke. Je bilo za nju kaj lepšega na svetu? Še zdravje je bilo takrat na njegovi strani. Na Prevaljah si kupita hišico in vse je lepo, dokler ne zbolí noga.

Danes ne more več na lov po strminah. Okrog svoje počitniške hišice v Kotu pa še vseeno rad pokuka v gozd. Pa saj ima trofej polno malo sobico, čez petdeset jih je. Gospodarjenje z gozdom pa ga še tudi danes zanima. »Iz Viharnika zvem marsikaj«, pravi, »pa saj je Vida tam v uredniškem odboru. Z letošnjim novim letom se je tudi ona upokojila. Lepo bo nama, več bova lahko skupaj«.

Andrej Šertel

Stanko Gerl — pozimi leta 1952, ko spušča na prosto srnjaka, ki ga je doma odgojil

Žage na Slovenskem

(Nadaljevanje s 1. številke)

Beseda venecijanka, ki je prvič zapisana pri tej žagi pa nam daje vedeti, da se ves vzorec za to žago ali pa vsaj za jarem z ojnico na neposredni pogon dobili iz Benečije. Iz Benečije je bil v dolino Melice — Mölltalh lahek dostop in po njej je vodila tudi stara trgovska pot iz Koroške na Bavarsko, pa je bila izmenjava izkušenj v graditvi žag možna obojestransko.

Na Koroškem sta bili odkriti še dve zgodnji žagi in sicer žaga pri Volfspurgu iz leta 1343 in žaga pri Brežah iz leta 1351. V kratkem obdobju 18 let so bile na Koroškem zgrajene kar tri znane žage, po vsej verjetnosti že izpopolnjene tipa.

Na današnjem ozemlju Slovenije pa je prvo žago odkril prof. dr. Pavle Blaznik. Postavljena je bila leta 1358 pri Železnikih v Selški dolini. Bila je to časova žaga, ki je stala ob selški Sori v bližini takrat že znanem rudarskem in železarskem kraju. Žagala je poleg drugega tudi deske za izdelavo sodov za prenos žebeljev in drugih izdelkov kupcem v oddaljenejših krajih. Seveda tudi za to žago nimamo podatkov, kako je izgledala in odkod so vzeli vzorec za njeno izgradnjo. Možen vzornik časove žage je lahko Raufenska žaga, ki je do takrat uspešno obratovala že 25 let, razdalja med krajema pa tudi ni velika niti težko prehodna.

Žal danes nimamo na razpolago nobenih najstarejših podatkov o žagah iz naše sosednje Benečije in severne Italije, kjer so zanesljivo obratovala žage na vodni pogon v alpskih predelih v 14. ali pa celo že v 13. stoletju. Ko bodo njihovi stari arhivi proučeni in s tem razvoj žag na njihovem območju, bomo tudi mi lahko zanesljivo govorili o izvoru in vzorcih Raufenske in časove žage. Danes lahko samo ugotovimo, da so prve žage na Koroškem vsaj od 25 do 7 let starejše od časove žage pri Železnikih na Kranjskem.

4. Prva znana žaga na Pohorskem Podravju

Koropec J. je v svoji dizertaciji navedel, da so morale na Lovrenškem Pohorju žage začeti delovati že leta 1372. Svoje domneve ni podprl z dokazi.

V fevdni knjigi šentpavelskega samostana iz Labodske doline čitamo, da je leta 1408 tamkajšnji opat dal v fevd: citiram original — »Ulrich der hawcz hat ze lehen zwo hu-auff der andern der Sagmaiser, vnd zwo huben gelegen am Syloycz.« V prevodu se to glasi: Ulriku Havcu dajem v fevd dve hubi (kmetiji) ob Velki, eno poseduje Huerner, drugo pa žagarski mojster in dve hubi ležeči ob Slivnici.

Tudi njegov sin Erazmen der Hautz je dobil leta 1420 v fevd iste kmetije z žagarjevo, poleg pa še kmetijo pri Pliberku.

To je prvi pisni dokaz o žagarskem mojstru, ki je stanoval na severnem Pohorju in da je takrat že morala obratovati tudi žaga nekaj let popreje, sicer žagarja ne bi mogli kar tako imenovati že za mojstra.

Povsem verjetno je, da so dobili idejo ali vzorec žage pri Volfspurgu ali pa one pri Brežah, ker sta pač najbližji, čeprav tudi Raufenska ni izključena.

Kar 55 let je moralo preteči, da je ideja in njena uresničitev ob Velki prešla borih 40—70 km zračne črte.

Ta podatek je hkrati tudi danes edini dokaz o prvi žagi na južnem Štajerskem in da je še za časa Erazmena Hautza leta 1420 še obratovala. Hitrost širjenja in prenašanja iznajdb je bila za takratne čase in razmere — en km na leto — še kar razumljiva.

Malo nenavadno se sliši, da je v bližnjem Vuhredu prvič imenovan mlin komaj leta 1407, čeprav bi pričakovali, da so mlinci mleli tam že kakih sto let popreje.

Podoben zapis kot za Velko se nahaja tudi v urbarju gornjegrajske gosposčine, kjer je zapisano, da je tam stanoval »Sagmaister« že leta 1426. V osrčje savinjskih gozdov je prva znana žaga na vodni pogon prišla vsaj 18 let pozneje kot na Pohorsko Podravje. To bi po današnjih podatkih bila druga najstarejša znana žaga na slovenskem Štajerskem.

V Dravski dolini so v 15. stoletju obratovala še naslednje žage: žaga v Sp. Gortini je obratovala že leta 1450.

Leta 1460 se med vuzeniškimi fevdi poleg mlina omenja tudi žaga. Žaga v Erhatu v Sp. Vižingi je leta 1490 plačevala dajatev v višini 14 šilingov.

Žage v Lehnu (število ni znano) so leta 1490 plačevale do 60 novčičev kot dajatev za deske in late.

V Lovrencu na Pohorju pa je prva žaga in mlin omenjena še le leta 1498, verjetno pa je nekaj žag moralo obratovati že prej. Tako za sedaj razpolagamo s podatki, da je v Dravski dolini v 15. stoletju obratovalo okoli deset žag na vodni pogon in to dve na Kozjaku in okoli 8 na Pohorju.

V 16. stoletju pa se število žag naglo poveča.

(Nadaljevanje prihodnjič)

Ples v maskah

Izginja stara bol in jenja,
izginja tvoj obraz in lik,
izginja mi nesreča tiha,
prekriva sreča jo nedolžna.

Niso modre več oči,
niti svetli ne lasje,
prekrila jih tančica je
črne pajčevine.

Srečna sem prav vsak trenutek,
plešem, pojem, se smejim,
smejem se solzami v očeh se,
zaradi sreče, ne nesreče.

In v vzdušju tem prijetnem
kraljevič osvaja me na konju,
prevara me,
potem odjaše,
nikoli več ne vrne se.

Potem sem čakala,
dočakala le lažno srečo,
opustila to modrino,
nikoli več verjela...

Vrtela sem se v glasbi,
vprežena v nakit,
z obleko prav do tal,
z ljubeznijo do tebe.

Ko polnoč je prišla,
z obraza snel si masko,
z roko zakril si svoj obraz,
a videla sem te
in tvojo roko v drugi
in odšla.

Bil je ples,
najlepši ples,
čeprav je bil to
— ples v maskah.

Suzana Praper

Hvala za delo

ob upokojitvi delavcev TOZD Žaga Mislinja

Ob slovesu od starega leta, ko je bil zbran celoten kolektiv, smo se poslovili od sodelavcev, ki so odhajali v pokoj. To leto je bilo v tem pogledu rekordno.

Upokožitev je naravna pot, odhajaš z zadoščenjem, da si odslužil svoj aktivni delovni staž, z zavestjo, da si se trudil do-
prinesi kar največ svojih moči in sposobnosti v uspeh podjetja in bil v dobrem in slabem kot ena družina. Vse te vrline ve-
ljajo za naše štiri sodelavce, ki so stopili v upokojske vrste.

Izmenjali smo si vse najboljše želje za dobro počutje in ohranitev prijetnih spominov na skupno preživeta leta ter da bi
kar najbolj čili in zdravi uživali v zasluženem pokoju.

JOŽE JAS

Odhaja v pokoj s 60 leti starosti ter 36 leti delovne dobe. Učna doba in pa vojna mu krajšajo nepolni delovni staž. Na težke čase, ki jih je kot mlad fant preživel v vojni in ujetništvu, se nerad spominja. Po vojni je odslužil še redni kadrovski rok.

Ceprav po poklicu pek, je potem kre-
nil v povsem drugačno smer. Odločil se je za zaposlitev pri lesni industriji Mi-
slinja, v električni delavnici. Tu je de-
lal njegov brat in ob njem si je nabral
tudi največ znanja in delovnih izkušenj
ter si z leti pridobil kvalifikacijo
obratnega električarja. To delo je vest-
no in zavzeto opravljal vse do upoko-
jitev.

Jože je bil vedno pripravljen tudi v
svojem prostem času iti na obrat, če se
je v proizvodnji zaradi okvare kaj za-
taknilo — ne glede na dnevni ali nočni
čas, delavnik ali praznik. Ni poznal od-
klonilne besede ali nerganja. Po svojih
sposobnostih in globoki delovni zavesti
se je trudil, da je bila vzdrževalska
služba kar najbolj učinkovita. Sodelav-
ci so ga spoštovali in z zaupanjem več-
krat izvolili v organe samoupravlja-
nja.

Prepričani smo, da mu vsakdanje
življenje tudi odslej v pokoju ne bo
prazno.

Jože nam bo ostal v spominu tak-
šen, kot je bil — pri zahtevnem delu
precej zaskrbljen — ob sprostitvi pa
tudi prešerno nasmejan.

Jaš Jože

VIDA KREBL

S prvo redno zaposlitvijo se je spo-
prijela na sindikalni šoli v Ljubljani in
tu se je tudi izučila za kuharico.

Ko se je poročila, se je za nekaj let
povsem posvetila družini, saj ob štirih
otrocih dela in skrbi ni manjkalo.

Leta 1962 je prišla na žago Mislinja
za kuharico družbene prehrane. 21 let
je potem skrbela in se trudila, da so
bile malice kar najbolj pripravljene.
Zavedala se je, da je od hrane odvisno
splošno razpoloženje in učinek dela.
Zadovoljna je bila, če je videla, da je
jed dobro teknila, pa tudi slabe volje,
če vedno ni mogla ustreči vsem oku-
som. Vemo, da ji včasih ni bilo lahko
potrebna domača dela uskladiti z de-
ljenim delovnim časom, a z dobro voljo
je to zmogla. V pokoj odhaja z nepolno
delovno dobo — po pogoju dosežene
starosti. Svoja leta dobro skriva in je
zadovoljna, ko pravi, da je treba še
nekaj življenjske moči nameniti dru-
žini in vnukom.

Toda njeno solzno oko jo je izdalo,
da slovo od kolektiva po dolgih letih
skupnega sožitja končno le ni tako
lahko in enostavno.

Krebl Vida

SLAVKO JESENIČNIK

Je sedaj najmlajši upokojenec TOZD
žage Mislinja — star 42 let in s 25 leti
delovne dobe.

Kot sin žagnega delavca je tudi on
izbral za svojo življenjsko usmeritev
v delo na žagi. To je bila priložnost,
druge izbire, pa tudi želje ni imel. Ob
redukciji delovne sile je bil za nekaj
časa premeščen na TOZD žaga Otiški
vrh, nato pa se je spet vrnil nazaj.

Opravljal je razna dela. Zadnjih ne-
kaj let je delal pri razžagovanju hlo-
dov, kot pomočnik, pa tudi kot žagar.
Ob tem delu je čutil največje osebno
zadovoljstvo.

21. 4. 1982 je bil zanj nesrečen de-
lovni dan. V oko mu je vrglo kos trske
in tako je izgubil oko. Že za posledica-
mi bolezni iz otroških let je imel pri-
zadet sluh, sedaj pa je vse skupaj po-
gojevalo invalidsko upokožitev.

Vemo, da se bo Slavko kot izredno
zagnan delavec z upokožitvijo težje
sprijaznil — a znal si bo prilagoditi
svoj način življenja tako, da bo v zado-
voljstvu in z delom, ki mu ga tudi v
domaćem okolju ne bo manjkalo, iz-
polnjeval svoj življenjski smisel.

Jeseničnik Slavko

1983

JOŽE SINRAJH

Z 8. 12. 1982 je potrjen sklep invazijske komisije, da je ocenjen za invalida I. kategorije.

Rodil se je 12. 10. 1927 v kmečki družini Peharjevih v Dovžah. Vseh otrok je bilo pri hiši 12. Kot najstarejši sin je bil staršem v veliko pomoč pri delu in preživljanju številne družine.

9. maja 1944 — star šele dobrih 16 let je bil mobiliziran v NOB, v Pohorsko brigado, nato pa je bil kurir v 14. diviziji do konca vojne.

Po svobodi je bil srečen, da se je vrnil živ in zdrav. Kot kmečki sin se je namenil kmetovati doma. Poleg ostalega kmečkega dela je pridno »fural« s konji z gozdov izpod planine les za zadrugo ali gozdno, saj je bil to glavni vir dohodka. Ko pa si je ustvaril lastno družino, se je redno zaposlil.

Leta 1962 se je zaposlil pri lesnem odseku KZ Dovže, nato pri TOZD gozdarstvu Mislinja, s 1. 1. 1977 pa je prišel na žago Mislinja, kjer je opravljal delo vezanje žamanja.

Jože, želimo ti, da bi se sedaj, ko ti ni več odmerjen delovni dan, zdravje izboljšalo, da bi še z veseljem lahko opravljal razna domača opravila.

Ob odhodu kličemo vsem upokojencem »še na mnoga srečna in zdrava leta«

Sodelavci

Sinrajh Jože

SPOMIN NA TONIJA

Tale naš Toni je bil močan, da je pred njim moralo kloniti vsako drevo. Bil je pogumen in vedno nasmejan, zato smo mi mladinci pri njem našli varno zavetje in rekli: »Tale naš Toni.« Nekaj me sili, da njemu v spomin napišem par vrstic. Upala sem, da bo to storil kdo drug. Mislim, da Toni ne sme mimo nas, saj je med NOB mnogo dobrega storil za nas.

Bilo je leta 1944, deževno vreme, pusto in neprijetno je bilo. Sekretarka Majda je sklicala sestanek nekje v gozdu nad Gotovnikom v Javorju nad Črno. Prišle smo od vseh strani, tudi iz Zerjava sta prišli mladinki Kolarjevi Anica in Zofka. Sekretarka Majda je stopila iz gozda in gledala, koliko nas je. Kolikor se spominjam, nas je bilo devet deklet, nekatere že precej mokre, saj smo prišle tudi do dve uri daleč po svoje naloge. Pogovor je stekel, a kaj, ko nas je dež vedno bolj močil. Takrat pa pravi Majda, da bo treba poiskati domačije, kjer bi bili varni, saj na prostem ni več mogoče vzdržati in deliti brošur in lepakov, saj bo vse mokro. Tedaj se oglasi Pavla in reče: »Veste, tu v Gotovski bajti živi Tone sam, kaj če bi šli tja. Vem, da nas bo sprejel.« Res smo odšli tja. Z veseljem nas je sprejel, odmaknil kmečko mizo in že smo se posedle okrog nje. Hercog Ivan, ilegalno Tim, pa je ostal zunaj na straži.

Ko smo si razdelili brošure in lepake, nam je Toni prinesel domači hleb kruha in jabolčnika, kar nam je dobro teknilo. Ko smo se poslovile od njega, je rekel, da naj le še pridemo. Vesele smo pohitele vsaka na svoj dom.

Leta so tekla. Prišla je svoboda in vsak si je ustvaril svojo družino. Tudi naš Toni se je poročil s Pavlo in se preselil k Jurinu, ilegalno na Samoti. Postal je gozdni delavec. Pomagal je graditi porušeno domovino. Ponosen je bil na svoje delo in svojo pridno ženo Pavlo. Zelo rad je gledal svoja brhka in zdrava sinova. »Ej kako mi rasteta, bosta mi v pomoč na jesen življenja.« Ni se motil. Rada sta ga imela, mu po svojih močeh pomagala, a kaj, ko sreča hitro mine. Teža let in delo sta uklonila tudi njega, Tonija. Maja letos so ga v Javorju nad Črno položili k počitku.

Naj ti bodo te vrstice v zahvalo za tvoje težko delo med NOB, pri izgradnji naše lepe domovine. Ej, bili smo si tako blizu v mislih in pri delu. Kaj, če bi si bili tudi danes tako blizu, kot med vojno? Koliko lepše bi bilo naše življenje.

Stefka Melanšek

V SPOMIN MARIJI POPIČ

Marija Popič

Luč sveta je zagledala na šteflnovi domačiji v Starem trgu pred 67 leti. Bila je prvi otrok druge matere. Leta 1938 se je prisojila na 70 ha veliko kmetijo k Volovšku v Raduše. Že misel na tako veliko posestvo pove, da je bilo treba trdo delati, zlasti še, ker se je takrat delalo vse ročno.

V času vojne so imeli tu partizani svojo postojanko. Rekli so pri »VOLU«. Velikokrat so tu prespali na slami utrujeni borci in se najedli, da so potem spet lažje premagovali svojo težko pot in naloge. Marijo so imenovali partizanska mamica, saj je bila takrat res še zelo mlada. Zavedala se je, zakaj se borijo in jim že zato rajši pomagala.

Rodilo se njima je šest otrok, in z možem sta jih lepo vzgojila v pridne in dobre ljudi.

Pred dobrimi 11 leti pa sta prepustila posestvo sinu. Vendar dela kljub temu ni sta odložila. Videla sta, da sin z veseljem nadaljuje njuno delo in sta mu rada še vedno pomagala, kolikor sta mogla. Rada je imela tudi ostale otroke in tudi njim priskočila na pomoč, čeprav so jo že dalj časa bolele noge. Celih 44 let je delala za dobro te kmetije.

Nepričakovano zadeto od kapi so jo pripeljali v slovenjegraško bolnišnico, kjer so se devet dni borili za njeno življenje. Vendar je ob navzočnosti moža in otrok tiho in trpeče brez slovesa zavedno ugasnilo njeno življenje. Drugi dan v novem letu so jo v velikem številu pospremili k zadnjemu počitku na starotrško pokopališče.

Odšla je spet v rojstni kraj k svojim, očetu in materi, sestram in sorodnikom. Naj ji bo lahka zemlja, katero je ljubila vse življenje.

Mihaela LENART

SLOVO OD BREZNIKOVEGA OČETA

Ob izteku starega leta smo vsak v sebi tiho razmišljali, kako si bomo segli v roke in si voščili sreče v novem letu, toda nasprotnik življenja — smrt — je zahtevala drugače. Z rosnimi očmi smo si segali v roke in izrekli sožalje naj-

bližjim sorodnikom Breznikovega očeta.

Tiho in hitro se je v sredo 29. decembra razširila žalostna vest, da je v 84. letu starosti prenehalo biti srce Breznikovemu očetu iz Otiškega vrha.

Rodil se je leta 1899. Mladost je srečno preživel v krogu svojih staršev, dveh bratov in sestre. Ko se je leta 1914 pričela prva svetovna vojna, je kaj hitro prinesla žalost v Breznikovo hišo. Oba starejša brata sta morala k vojakom, čez dve leti pa je bil poklican na fronto še osemnajstletni Andrej.

Spominjam se, kako je Breznikov oče večkrat pripovedoval o vojskovanju po Italiji, kako so prekoračili reko Piavo ter o hudih bojih na Doberdolu.

Ob koncu vojne, leta 1918, se je srečno vrnil domov k staršem in sestrini, toda praznina v družini je bila nenadomestljiva, saj sta oba brata padla na fronti.

Dobro leto po vojni je bil koroški plebiscit. Ravljan Andrej se je priključil Maistrovim borcev ter sodeloval v bojih za našo severno mejo.

Po končani vojni vihur se je vrnil na Breznikovo domačijo. Leta 1927 se je poročil s sosedovo Angelo in v srečnem zakonu vzgojil štiri sinove in dve hčerki, ki jim je posvečal vso skrb in ljubezen od zibelke do zrelih let. V družini je vladal mir, medsebojno spoštovanje in neizmerna ljubezen, s pomočjo katere sta starša doživela visoki jubilej: zlato poroko.

Veliko lepih navad in dobrih lastnosti je izžarevalo v pokojnem očetu. Ena teh je bila, da je vedno in vsakomur ponudil roko, pa če si ga srečal zjutraj ali pozno popoldne. To pa ni bila samo navada, ampak resnična dobrota človeka, ki je bil pripravljen vsepovsod in vsakomur pomagati iz težav.

Breznikov oče je sodeloval tudi v NOB; dajal in prevažal je hrano za partizane.

To je le nekaj skromnih spominov na življenje človeka, ki je dosegel tako visoko starost.

Družini in sorodnikom iskreno sožalje

TOK Dravograd
Viktor Ošlovnik

ALOJZ POBERŽNIK 1927—1983

Ko si lanskega dvanajstega avgusta zaprosil za krajši dopust z željo, da odideš z ženo na Pohorje, si nihče ni upal pomisliti, da se bomo po kratkih petih mesecih od tebe za vedno poslovili. Nam vsem je bila tuja misel in vest, da si nenadoma zbolel, da se je zahrbtna in morilska bolezen vedno bolj širila in ko smo po nekaj mesecih spoznali kruto resnico, nismo mogli in še danes ne moremo

verjeti, da je to res in da te ni več med nami.

Le petinpetdeset let ti je bilo dano živeti, kar pomeni le začetek jeseni svojega življenja. Toda žal za tebe je bila ta jesen mnogo prerano končana.

Sredi dela se je čas za tebe ustavil, globoko v sebi si zakopal vse svoje načrte in želje, čeprav so bili še tako dobro namerni.

Lojze se je rodil enajstega junija 1927 na Močnikovi domačiji v Selovcu, v številni kmečki družini. Mladost ni bila lahka, saj so bile takratne življenjske razmere, predvsem na kmetih tudi zaradi kriznega obdobja zelo težke.

Sledila je druga svetovna vojna, ki je življenjske razmere samo še poslabšala. Vendar preživel je tudi to dobo.

Takoj po vojni, leta 1945, je bil poklican na služenje vojaškega roka. Ko se je vrnil domov, se je odzval klicu porušene domovine, ki je terjala ogromen prispevek gozdarstva in lesne industrije. Odločil se je za poklic lesarja, saj je z vsem svojim srcem živel z gozdom. Ostal je zvest temu poklicu od leta 1947,

ko je začel na takratni okrajni upravi za gozdarstvo Slovenj Gradec, pozneje pa na okrajni upravi za gozdarstvo v Mariboru, s sedežem v Dravogradu, do organiziranja združne poslovne zveze Dravograd, oz. kmetijske zadruge Dravograd, ostal zvest kot ustanovni član pri ustanovitvi gozdarskega obrata v Dravogradu prvega julija 1963, pa vse do danes ko se vse prerano poslavljamo od njega.

V avgustu 1951 se je poročil s svojo zvesto življenjsko sopotnico Marijo, s katero sta skupaj premagovala vse težave, preživljala lepe trenutke in skupaj vzgojila tri sinove, ki mu bodo vedno hvaležni za vse, kar jim je dal. Živel je z naravo, z gozdom in v njem s svojim delom zapustil neizbrisni pečat.

Za vse, kar si storil, se ti zahvaljujemo z obljubo, da boš ostal med nami kot dober tovariš in sodelavec. Ženi, otrokom in sorodnikom izrekamo iskreno sožalje.

Ferdo KNEZ

BERNARD VOLER
1950—1982

Rodil se je pred dvaintridesetimi leti v Javorju pri Črni na Koroškem. Po osnovni šoli se je vpisal v industrijsko metalurško šolo v železarni Ravne. Tam si je pridobil poklic strojnega ključavničarja in tudi delal do leta 1973. Po tem času pa se je zaposlil pri naši temeljni organizaciji, sprva na delovnem opravilu žičničarja

gozdarskih žičnic, pozneje je opravljal dolžnost oz. delo vzdrževalca strojev in opreme na terenu. Nazadnje je vršil naloge in opravljal delo kot vodja montažne skupine pri montaži smučarskih vlečnic. Njegov delokrog je bila celotna Jugoslavija. S svojimi delovnimi tovariši je v zadnjih letih zmontiral veliko število smučarskih vlečnic po vseh večjih smučarskih centrih naše domovine.

Tudi na ta za njega najnesrečnejši dan, se je s svojimi sodelavci nameraval odpeljati na teren, na nove dolžnosti, ki so jih čakale. Toda to jutro so njegovi delovni tovariši in prijatelji čakali zaman. Usoda, ta kruta in neizprosna resnica življenja, je hotela drugače. Iztrgala ga je iz naših vrst sredi največjega dela in ustvarjanja. Pretrgala je nit življenja v času, ko je bil najbolj potreben svoji družini in našemu kolektivu.

Za njim bo ostala prehojena pot, kratka a delovna in bogata. Težki, pretežki so trenutki, ko kolektiv izgubi sodelavca, še težje pa je, če izgubi tako dobrega in sposobnega delavca, kot je bil pokojni Bernard. Lahko bi vpra-

šali kogar koli izmed nas, vsak bi od srca rad potrdil, da je bil res marljiv, vesten in vzoren delavec našega kolektiva. Zaradi izgube tako vestnega sodelavca je nastala velika praznina v kolektivu, težko pa bo nadomestiti izgubo tudi v srcih prijateljev, sorodnikov, znancev, ki bodo v svojem spominu nosili njegov nasmejani lik in prijateljstvo.

Odšel je v svoj tihi dom, dom zasluženega počitka in miru, v dom, kjer ni tegob in življenjskih skrbi, nemira in hrupa vsakdanjosti.

Iskreno se mu zahvaljujemo za vse, kar je storil za naš kolektiv. Ostal bo v naših srcih in v srcih vseh tistih, ki so ga imeli radi, ga spoštovali. V tistih zadnjih trenutkih slovesa je bilo res težko zadržati solze. Toda življenje se ne ustavlja, teče neizprosno naprej svojo pot in ne sprašuje za bolečine. Pretrgano je še eno življenje, polno volje in delovnega zanaša.

Naj mu bo lahka domača slovenska zemlja.

V imenu kolektiva in sindikalne organizacije TOZD Transport in servisi Pameče.

Ivan KRENKER

REZULTATI TEKMOVANJA V STRELJANJU Z ZRAČNO PUŠKO

V mesecu novembru 1982 je TOK gozdarstvo Radlje priredil strelsko ekipno tekmovanje z zračno puško. Tekmovanje je bilo na strelišču na Muti. Na tekmovanje so bili povabljeni vse TOZD in TOK DO Lesne. Tekmovanja pa so se udeležile le štiri ekipe.

Prav gotovo je za skromno udeležbo ekip na tekmovanju kriva težava, ki je nastala pri obveščanju. Kljub temu pa sem prepričan, da so obvestilo sprejeli vsi športni referenti DO Lesna pravočasno, pisмено ali po telefonu.

Kaj je dejanski vzrok neudeležbe, presodimo sami.

Rezultati

1. mesto	ekipa	TIP Otiški vrh	453 t
2. mesto	ekipa	TOZD Transport servisi	451 t
3. mesto	ekipa	TOZD TSP Prevalje	337 t
4. mesto	ekipa	TOK gozdarstvo Radlje	281 t

Med posamezniki so najboljše rezultate dosegli:

1. Darko ŠAJHER	TOZD Transport servisi	166 t
2. Ivan GOSTENČNIK	TIP Otiški vrh	164 t
3. Janez SKERLOVNIK	TOK gozd. Radlje	148 t

Vsaka športna prireditev ima poleg cilja, da se izkažejo najboljše, še pomembnejši cilj »masovno sodelovanje«.

Prav žalostno pa je, da v okviru DO Lesna, ki šteje okoli 3000 zaposlenih ne vlada toliko športnega duha, da bi lahko rekli, da je cilj rekreacije dosežen.

Športni referent TOK-a
Janko GOLOB

ŠAH

V petek, 24. 12. 1982 je bilo šahovsko tekmovanje, organizirano v okviru športnih iger Lesne v TOZD Transport in servisi. Tekmovanja se je udeležilo le šest ekip, kar daje slutiti, da za športne igre ni pravega zanimanja.

Smatram, da bi bilo potrebno vnesti v naše športne igre več življenja, še posebno zato, ker je odpadla tako priljubljena in že kar tradicionalna lesariada.

Rezultati

1. mesto	TOZD Nova oprema Slovenj Gradec	18 točk
2. mesto	TOK Ravne na Koroškem	15,5 točk
3. mesto	TOZD gozdarstvo Črna I. ekipa	13 točk
4. mesto	interna banka	6,5 točk
5. mesto	TOZD TP Prevalje	5,5 točk
6. mesto	TOZD gozdarstvo Črna II. ekipa	1,5 točke

Tekmovanje je kljub majhnemu številu udeležencev potekalo v pravem športnem duhu. Velik delež za uspešen potek pa gre šahovskemu klubu Slovenj Gradec in sodniku Tonetu Jakopiču.

Ivan Matko

OBVESTILO

Prosimo pisce, ki svojih prispevkov za Viharnik niso podpisali, oziroma želijo, da se objavijo pod psevdonimom, da pošljejo uredništvu Viharnika svoj polni naslov, sicer teh prispevkov ne bomo objavljali.

PREDLOG ZA BOLJŠI IZVOZ

Predlagamo, da v Lesni izvozimo vse tovariše z visoko lastno ceno, uvozimo pa delavce po dejanski vrednosti in s pridobljeno razliko financiramo sancijske programe.

Tudi v letošnji zimi je bilo organizirano tekmovanje v sankanju. Organizacijsko je tekmovanje pripravila osnovna organizacija TOZD gozdarstvo Črna, za udeležbo ekip pa so poskrbeli športni referenti po temeljnih organizacijah. Tekmovanja se je udeležilo skupaj 58 tekmovalcev, od tega 7 žensk in 51 moških. Proga je bila pripravljena od Pudgarskega pa do Meznariča. Kljub neprestanemu sneženju je tekmovanje potekalo hitro in brez večjih problemov, le na prvi poskusni vožnji se je tekmovalka iz tovarne pohišva Prevalje poškodovala.

Ekipno so se ekipe razvrstile na naslednja mesta:

Moški:

1. mesto	TOZD gozdarstvo Črna	čas: 13.13.02
2. mesto	TOZD TP Prevalje	14.06.20
3. mesto	TOZD gozdarstvo Mislinja	14.32.60
4. mesto	TOK Slovenj Gradec	14.38.90
5. mesto	TOK Ravne	14.57.50
6. mesto	TOZD žaga Mušenik	15.58.60
7. mesto	TOZD GO Slovenj Gradec	15.56.40
8. mesto	TOZD Gradnje	16.17.80
9. mesto	DSSP	17.07.20

Ženske:

1. mesto	TP Prevalje
2. mesto	Blagovni promet
Rezultate tekmovanja posameznikov objavljamo do 7. mesta:	

Ženske:

1. mesto	Majda ČAS, TOK Slovenj Gradec	čas: 4.20"40
2. mesto	Zlatka SKARLOVNIK, TP Prevalje	5.20"15
3. mesto	Štefka KRIVONOG, TOK Ravne	5.23"40
4. mesto	Silva SIVEC, Blagovni promet	6.20"10
5. mesto	Lenka REPANSEK, TP Prevalje	6.34"06
6. mesto	Majda KLEMENŠEK, Blagovni promet	6.40"08
7. mesto	Adela BORDJAN, interna banka	6.46"05

Zbiranje tekmovalcev na startu

Moški:

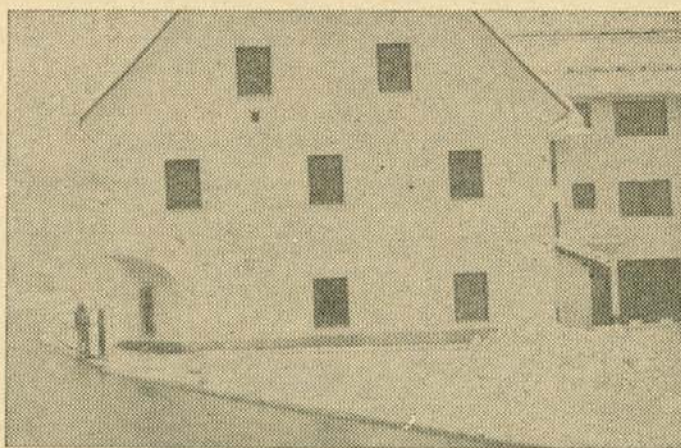
1. mesto	Stanko KOS, gozdarstvo Črna	čas: 4.07"00
2. mesto	Marjan PIKALO, TP Prevalje	4.16"10
3. mesto	Franc BEZOVNAK, žaga Mušenik	4.26"08
4. mesto	Andrej OBRETAN, gozdarstvo Črna	4.31"01
5. mesto	Ivan KRAUTBERGER, TOK Slovenj Gradec	4.32"05
6. mesto	Peter OBRETAN, gozdarstvo Črna	4.35"01
7. mesto	Slavko ODER, gozdarstvo Mislinja	4.39"02

I. Robnik

Kakor vsako leto, so delavci TOZD Nova oprema tudi ob koncu lanskega leta povabili svoje bivše sodelavce — upoko-jence. Priredili so jim zakusko in jih počastili s skromnimi darili.

V prijetnem klepetu so oživljali spomine na delovne dni in se seznanili z delom in problemi tovarne sedaj.

Center v Črni na Koroškem je poživila obnovljena »Raj-terjeva« svatba, ki so jo delavci TOZD gozdarstva Črna obnovili za svoje potrebe. Prostore bodo namensko uporabljali za družbeno prehrano in za priprave in vaje sekcij društva Gozdar.

Otvoritev obnovljenih prostorov bo ob koncu meseca februarja.

Glasilo VIHARNIK izdaja organizacija združenega dela LESNA Slovenj Gradec, gozdarstvo in lesna industrija r. o. — Ureja uredniški odbor: Vida Gerl, Ludvik Mori, Karel Dretnik, Hedvika Janše, Ivan Penec, Vida Vrhnjak, Andrej Sertel, Ida Robnik — Glavni urednik: Andrej Sertel, odgovorna urednica: Ida Robnik, lektorica: Majda Klemenšek, tehnični urednik: Bruno Znidaršič — Naklada 5200 izvodov — Ključji in tisk: ČGP Večer Maribor, Tržaška c. 14, 62000 Maribor, 1983